

61. — NĂM THỨ HAI

Thứ sáu 25 Aout 1938

PHONG-HOA

16 TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ SÁU
TRANG

DIRECTEUR POLITIQUE
NGUYỄN - XUÂN - MAI

DIRECTEUR
NGUYỄN - TƯỜNG - TAM

ADMINISTRATEUR
PHẠM - HỮU - NINH

7
XU

GIÁO-DỤC TRONG DÂN QUÊ

LỄ ĐỒI VỚI NGƯỜI CHẾT

Dùng hoa quả và nước mắm

Kỳ trước, tôi bàn về điều « lễ » đối với người sống. Những điều lễ đối với người chết cũng cần phải theo cho hợp với xã hội mới ngày nay.

Hiện giờ, chả cứ ở thôn quê, trong khắp nước đâu đâu đối với người chết vẫn còn theo một thứ cỗ lễ rất phiền phức, rất lố-lăng mà nếu người chết quả thực có linh-hồn, thì linh-hồn người chết cũng phải tức cười, khó chịu

Dùng bàn giao với những điều xã hội, khó hiểu, chỉ nói ngay đến vật

phẩm dùng để cúng tế, ta cũng thấy ta làm một việc vô ý nghĩa, trái với lương tri.

Vì linh-hồn là tinh-túy của con người. Cái phần thiêng-liêng ấy khi đã rời bỏ xác thịt ở lại chốn địa ngục vật-chất mà bay lên thế-giới linh-linh, thì có lẽ chỉ hồi-tưởng đến cái đời hữu hình cũng lấy làm ghê tởm. Chả thế mà đạo Phật dạy ta tu luyện cho linh-hồn được tối cõi Nát-bàn, không phải trả lại cái đời thực chất nữa.

Thế mà nay ta kỷ-niệm cái ngày linh-hồn được thoát tục bằng những thứ phi cao mà người sống cũng puội cho là ngây, thì phôug linh-hồn người chết còn dám tới gần mà h胡ong được chăng ?

Phải, những thịt trâu, thịt bò, thịt dê kia ta bày ra đấy cho ruồi bâu thi bầy, chứ xin ta đừng tự dối ta, ta đừng đối các linh-hồn thanh-khiết kia rằng ta làm như thế để tỏ lòng kính cẩn hay hiểu thảo !

Lại cúng rượu nứa-mời vó lý chó. Rượu là một thứ thuốc độc làm cho bao người sống mất trí thức, mất hòa hợp trong sự giao-tế. Thê mà ta dám đem dâng linh-hồn, thì tôi không còn thể tưởng-tượng một sự gì trái với điều lẽ hơn được nữa. Thê mà ta dám nói liều : « phi tửu bất thành lễ » được đấy (tôi không cần bàn đến cái ý nghĩa sâu-xa của một bức tranh Đông-Sơn vẽ để tỏ lòng khinh bỉ sự uống rượu).

Điều gì ta biết là không đúng, là trái với sự kinh cần thì ta phải bỏ phải phả.

Vậy ta còn đợi đến bao giờ mới dám cải-cách sự tế-lễ, cúng bái. Còn đợi đến bao giờ mới vứt những miếng thịt trâu, thịt lợn máu chảy nhênh nhại làm tóm đến cả con mắt người trần-tục kia đi, mà đem hoa quả thom thoay vào.

Còn đợi đến bao giờ mới chịu phế những nước rượu nồng-nực hơi-men làm cho anh em say xưa

rồi chửi nhau, đánh nhau, giết nhau ở trước mặt tổ tiên !

Ta phải phế ngay đi mà dùng nước mắm trong sạch của đắng Tao-hoa tối cao ban cho ta để kính dâng lên linh-hồn thì mới là hợp lẽ, thì mới đủ tỏ lòng thành kính.

Ta còn ngăn ngại gì nữa. Thầy Không cũng dạy ta như thế. Vì thầy bảo chúng ta đối với quý thần phải kính mà xa ra.

Thê mà ta đem thịt, cá cùng rượu men cùng quý thần thì là bất kính.

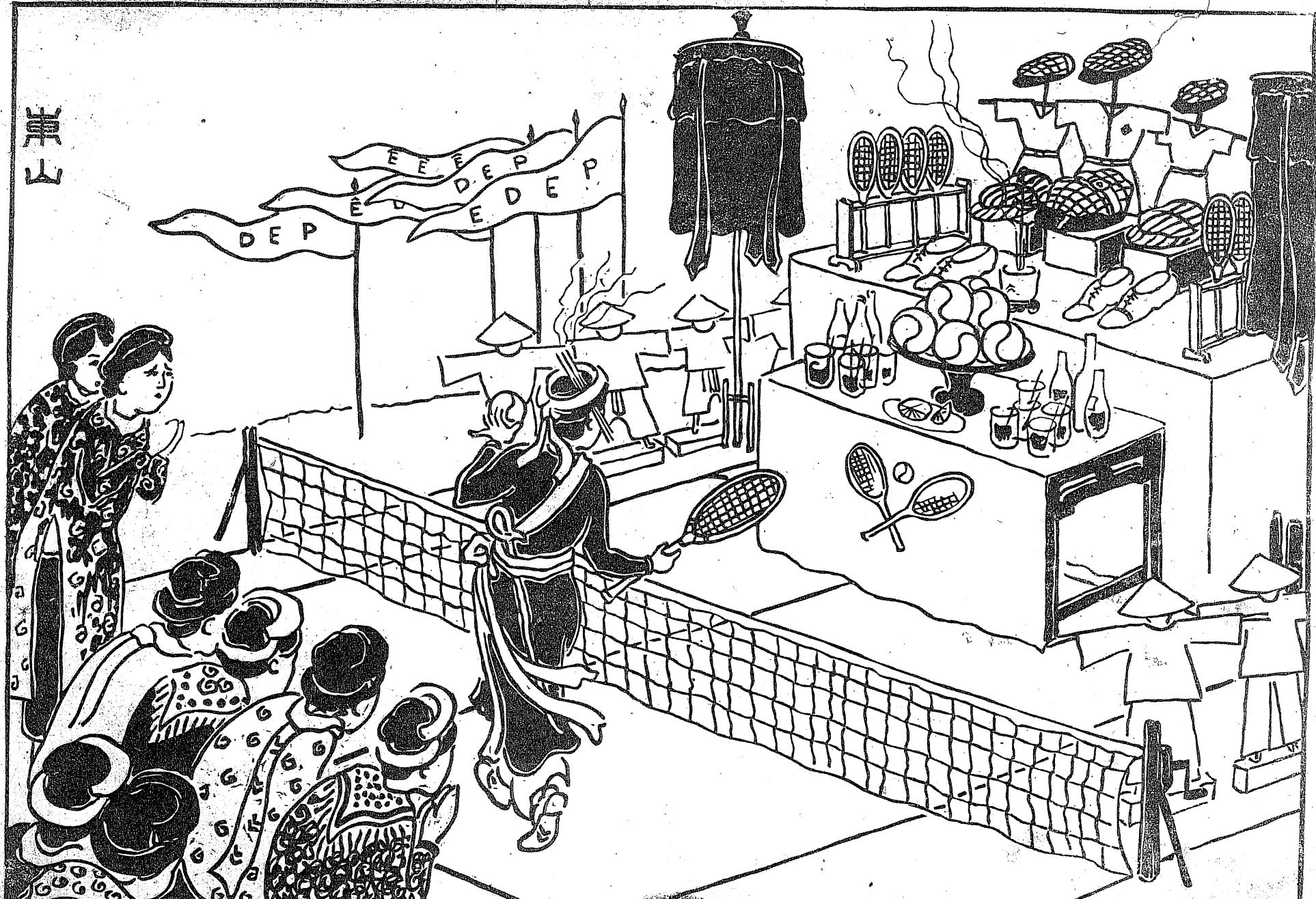
Ta coi quý thần như ta, nghĩa là cũng ăn thịt, cá, uống rượu như bọn ta, là ta muốn các ngài gần ta, hay ta muốn gần các ngài.

Vậy thì trong buổi đời mới này, ta cải-cách sự tế-lễ như tôi vừa bàn, thì không những ta làm một sự hợp thời, hợp tân-lẽ, mà ta còn làm theo lời dạy của đức Không nữa.

Cải cách mau mau. Chớ nên do dự !

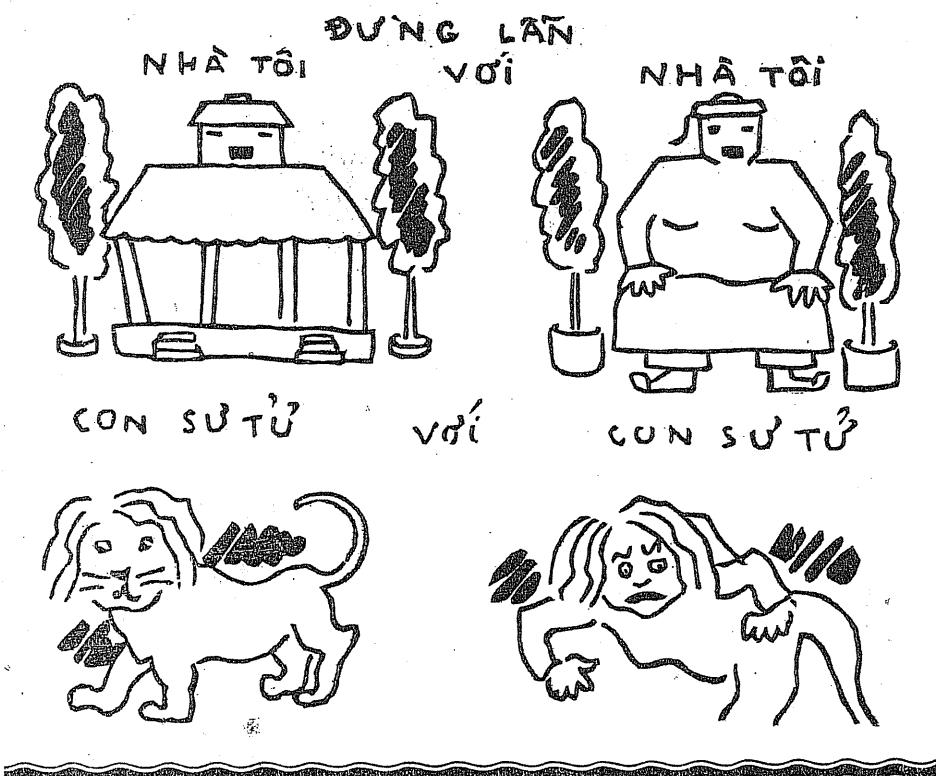
NHÌ-LINH

MỘT Ý KIẾN HAY ĐỂ SÂN QUẦN PHỤ-NỮ KHỎI BỎ KHÔNG

Dùng sân quần phụ-nữ làm chỗ lập đàn để các tiểu thư nhảy múa té sống những ông bà Mạnh-thường-Quân đã giúp tiền xây sân ấy.

(Theo ý của Phó-Chi ở Dân-Báo)

TUẤA TRUYỀN HỒN BUỐM MƠ TIỀN

Quyền *Hồn bướm mơ tiên* là quyền truyện thứ nhất của Tự-lực văn đoàn và lại là quyền truyện thứ nhất của ông Khái-Hung.

Lối viết quyền truyện này có hai cái đặc-sắc khác những lối viết truyện xưa nay.

Tác-giả không có tả cảnh rườm rà, chỉ một vài nét chấm phá thanh-dạm như những bức thủy-họa của Tàu; cảnh trong truyện nhiễm vẻ nào là tùy theo tâm hồn của người trong truyện và cảnh đối với người có liên-lạc dịp dàn và linh-dộng.

Tác-giả không cố bàn luận lối thôi: ông khéo đem một vài điều nhận xét tinh vi về một vài việc xảy ra thích đáng để phô diễn tâm-lý những nhân vật trong truyện một cách tự-nhiên và rõ-rệt.

Vì hai lối đó nên truyện *Hồn bướm mơ tiên* có vẻ hoạt-dộng, xem ham mê từ đầu tới cuối; độc-giả tưởng chừng như được cùng với người trong truyện cùng sống cái quãng đời diễn trong truyện.

Hồn bướm mơ tiên là một truyện tình dưới bóng từ-bi, một truyện tình cao thương và trong sạch của đôi thanh-niên yêu nhau, « yêu nhau trong linh-hồn, trong lý-tưởng » như lời tác-giả nói. Tác-giả đặt câu truyện vào trong một cảnh chùa ở miền trung-du Bắc-kỳ và khéo phô

diễn những vẻ đẹp thiên-nhiên của miền ấy khiến ta đem lòng yêu những cảnh đồi sông nó khác hẳn cái cảnh « bùn lầy, nước đọng » của miền hạ-du phẳng lỳ mà buồn tẻ.

Lại thêm được lối văn giản-dị, nhanh nhẹn, vui vẻ mà làm cho người ta cảm-động vô ngần — cái cảm ấy là một cái cảm nhẹ nhàng, vui lây buồn tựa như những ngày thu nắng nhẹn đầm mưa thưa.

Hanoi, 27-tháng 7-1933

NHẤT-LINH

ĐỌC NỬA CHỪNG TRUYỀN « NỬA CHỪNG XUÂN »

Ngọn bút nhà văn khéo vẽ vời,
Sự đời nắn nót mãi mà chơi.
Nửa chừng xuân khiến người thương,
cảm...

Một truyện thu bao vẽ khóc, cười.
Ép ướp se bùa duyên cậu Lộc,
Giở giang dày đọa kiếp cô Mai.
Khái-Hung cao hứng còn xoay nữa..

Họa phúc tranh quyền cả cụ Trời...

H.M.T. Haiphong.

BÁN 50 XU

GIÁ HẾT SỨC RẺ
tặng thường nhiều
lần cho người đọc
Ở NƠI NÀO CŨNG CÓ THÈ MUA ĐƯỢC
NHỮNG THỜI-KỲ TRỌNG-ĐẠI CỦA NUÓC
VIỆT-NAM TRONG LÚC HỒI-XUÂN

Những sự thiết-thực về nước Nam ngày nay
Một quyền sách sáng suốt, linh-hoạt, nghiên-cứu kỹ-lưỡng
240 TRANG, 140 BỨC ẢNH, BÌA BA MÀU RẬT ĐẸP

thực là một sự gắng sức trong việc
án-hành chưa từng thấy ở Đông-Dương

tù' nhớ...

DU LỊCH...

nhưng tại sao là một điềm gở, tôi nghĩ mãi không ra. Sau tôi nhớ lại người Pháp họ cũng cho trông thấy nhện buỗi sớm là điềm xấu, tôi mới như người tinh mè: đông-phương với tây-phương gặp nhau ở thân con nhện này.

Tôi phát-minh được một ý-kiến quan-he cho sự dung-hòa hai văn-hóa Âu, Á, đương-tưởng-tượng tôi có công to với xã-hội, nhân-quân, thì con nhện đã thu tờ kéo mình lên mạng. Cái mạng làm có vẻ công-phu, tỉ-mỉ mà xếp-đặt một cách thông minh: chẳng từ ở cành cây này sang cành cây khác như chấn lối bay của ruồi muỗi để dễ thu dùng những con bọ đi tìm mồi.

Giữa lúc tôi tấm-tắc khen cái xảo-kỹ của con nhện khéo xếp-cánh, vụt thoảng qua bóng con chim sâu theo sau tiếng cánh đậm sê: cái mạng nhện bao công-trình mới se nén đã tan-tác trong không-trung, chỉ còn vướng trên cành mây sợi tơ trắng. Tôi ngo-ngắn tiếc, như tôi thường tiếc những công-cuộc lớn-lao của những vĩ-nhân trong những đấng vĩ-nhân chỉ vì cơn gió nhỏ mà đồ-nát.

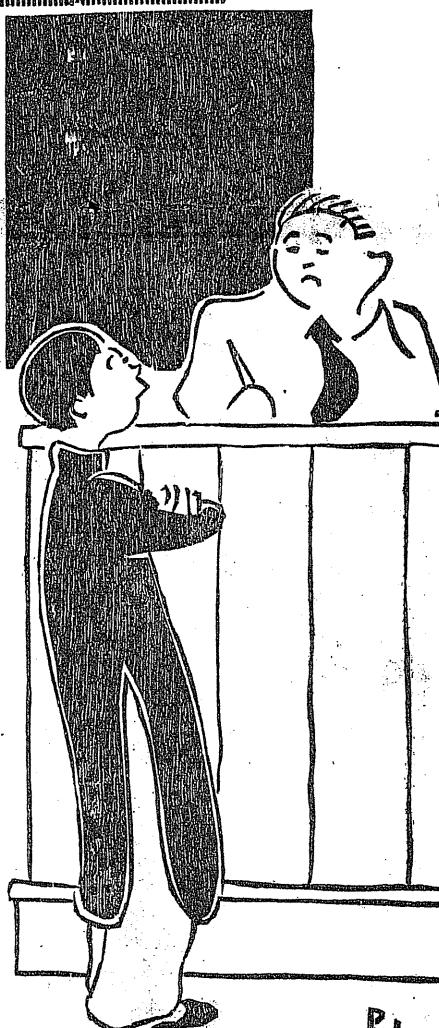
Con nhện sa xuống đất, nằm ẹp một lúc, tự nhiên bồng-dậy, lê-di thật nhanh, trong chớp mắt không thấy đâu nữa: có lẽ anh hùng di tìm nơi náu hình để đợi thời.

Con ruồi chết.

Chỉ may cho hai, ba con ruồi mắc vào mạng đáng lẽ thay phải chôn trong bụng-nhện, nay rơi xuống đất, cát bụi dần-dần phủ lên, sẽ được yên mồ đẹp mả dưới đám cỏ xanh.

Tôi đương vo-vẫn nghĩ đến chí-khí tang - bồng của những ông đồ nho quanh-quẩn ở đình-làng, mộ-tồ, bàn về cái thòi-lợn; hay miếng phao-cáu, mây con kiến ở đâu-lại, đã chầu cả vào một con ruồi chết, như ra tình thương nhớ chi đây! Có khác gì đám ma noi thôn-dâ: xác người chết tro-vo ra đó, mà họ đòi nào thịt, nào sôi, hạch-sách quá quan-tham, lại nhũng. Cái tình thương người thiêng cõi của họ thật là

Tranh dự thi số 85

P.Loc

Thầy — Anh có tai để nghe, mũi để ngửi, mắt để trông. Thế anh có gì để nếm?

Trò — Bầm thay, một cái bánh tây và mấy miếng súc sích à!

TỰ-LỰC VĂN-DOÀN

SẮP RA

HỒN BUỐM MƠ TIỀN

Văn hay! Vẽ đẹp! Một quyền sách quý. Bìa vẽ màu. Giấy 150 trang. Giá 0\$40

Ai muốn mua gửi thư
trước khi in xong sẽ
gửi theo cách linh
hóa giao ngan.
Có in riêng 300 số
giấy tốt đặc biệt

ANNAME XUẤT-BẢN CỤC XUẤT-BẢN

Ngày 1er Septembre 1933

là ngày khai trường **THÀNH-LỘNG**

Số 9 và 11, Phố Hàng-Cót — HANOI

Các học-sinh nên chú-ý,

NHÀ-TRƯỜNG ĐÃ CHỈNH-ĐỐN, KHUẾCH-TRƯỞNG VÀ HẠ-TIẾN
HỌC-PHÍ NÊN ĐẾN XEM BẢNG YẾT-THU TẠI NHÀ-TRƯỜNG

PHẠM-HỮU-NINH
Directeur fondateur

NGUYỄN-TƯƠNG-TAM
Lecteur de sciences étrangères
Directeur adjoint

...đến lón

QUANH...

giống cái tình thương con ruồi chết của lũ kiến cỏ. Tôi càng nom hành-vi của lũ kiến lúc đó lại càng rõ cái tình thương nhau ấy.

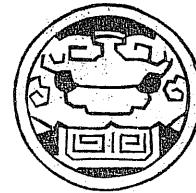
Huyết chiến.

Hai con trong đám kiến, rời cái thây ruồi, nhanh nhẹn bước đi, mỗi con một ngả. Một lúc, quắn quại trên mặt đất, một lũ kiến lửa kéo nhau từ-từ tiến lại. Bên thây ruồi còn nấm, ba con kiến đương chui đầu vào nhau, mấy cái râu động-dậy luôn như thi-thầm bàn-tán. Bỗng một con rời ra, đi thẳng đến lũ kiến đương đi lại, giơ râu ra như chào. Rồi chưa đầy một phút, lũ kiến lửa đã tè-tựu chung-quanh cái thây con ruồi: con bậu vào chân, con cắn vào cánh, cái thây từ-từ nâng lên khỏi mặt đất... Dưới con mắt mấy con kiến trống oai-vệ, lũ kiến quân sắp sửa tha mồi về tổ, bỗng một đoàn kiến vàng ở sau cây nhăn đồ ra, kéo nhau đến vây đám kiến lửa. May con hăng-hái nhất, vào gần thây ruồi, giữ chặt lại. Đám kiến lửa, bị xung-dot một cách bất ngờ không kịp chống cự lại, chạy rân ra mỗi con một nơi. Nhưng mấy con kiến trống lửa, hùng hổ nhẹ hai cái răng cửa chạy sán lại cắn những con kiến vàng đang hăng-hái, làm cho những quân kiến lửa quay lại giúp đỡ.

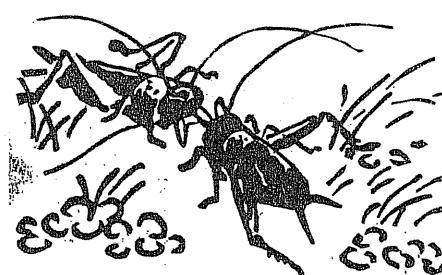
Lúc đó sảy ra một cuộc chiến-tranh rất hung tráng, mãnh-liết,... ngoanh mặt tròng ra chồ cỏ xanh, có vẻ êm-dềm hơn. Nép dưới lá cỏ, một con dế đương cánh gáy như ca-tụng cái vui ở đời.

Tôi sẽ lật lá cỏ, thấy con dế cái đứng bên: cái cảnh gia-dinh lạc-thú vô ngăn, trời hả đê riêng phần cho loài người tự cao, tự đại. Lòng ngòi vực hòa-bình của tôi vì cái cảnh ấy tan đi mất.

Bên kia đám cỏ xanh chợt có tiếng đế khát gáy. Tôi vui và tự nghi: đây là tiếng hưởng ứng khúc ca-tụng hòa-bình của con dế ban nay. Tiếng gáy

... VU?Ò'N

mỗi lúc một gàn, — con dế ban nay cũng đương cánh gáy đáp lại, nghe trong như tiếng đòn thập-lục.

Tôi cố ý nhìn kỹ: bên cạnh con dế cái, hai con dế đực đương dor răng cắn nhau dữ-dội.

Đám kiến kia cắn nhau vì tranh mồi, hai con dế này cắn nhau vì tình...

TÚ-LÝ

Tranh dự thi số 86

TỰ-LỤC VĂN-DOÀN

SẮP IN

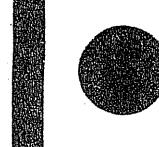
VÀNG VÀ MÁU

của

NGUYỄN-THẾ-LŨ

Truyện bí mật
đường rừng

ANNAM XUẤT-BẢN CỤC XUẤT-BẢN

Lý Toét uống nước chanh — Quái minh ngậm cái đầu tăm mà nước đi đâu mất cả?

NỘI HÓA

chemisette de tennis

Rất đẹp — rất bền

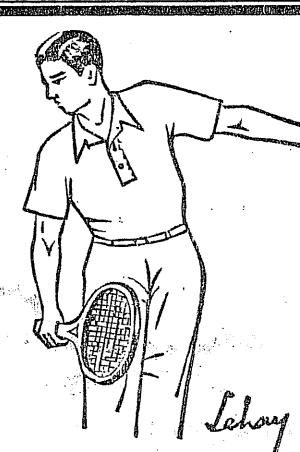
Áo cài khuy giá . . . 1\$20

Áo có fermeture éclair. 1.70

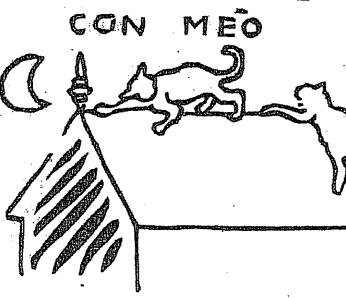
HIỆU DỆT

CỤ'-CHUNG

100, Rue du Colon, — HANOI

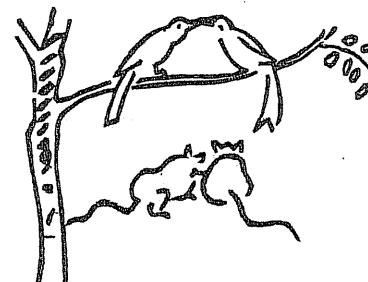
ĐỨNG LÃN

với

CHIM CHUỘT với

NH - LINH

THƠ MỚI

TRÊN ĐƯỜNG VẼ

Chiều thu. Sau rặng tre xa, mặt trời khuất bóng,

Ánh vàng còn rái-rác trên cánh đồng xanh rộng.

Đám mây chiều trắng sám dã nỗi ô

chân trời,

Từ xa lại, gió thu làm man-máu lòng

người.....

Đây, lũ bé dắt trâu về, nói cười vui vẻ,

Kia, trong ruộng lúa xanh rì mấy cô

gái trẻ

Như thấy lòng xúc động trước cảnh

mênh-mông,

Cắt giọng ngày thơ mà ca một khúc

vang lừng

Làm át cả tiếng để bắt đầu kêu ra-rá,

Và tiếng sáo riệu cao vu vu nghe rộn

rá.....

Trong lúc ấy, bước chân thoan-thoắt

ở trên đường,

Một người, ngắm cảnh, trong lòng

hồi hộp lạ đường !

Người ấy vui sướng nhất trong các

người vui sướng !

— Nếu trên đời có thể sướng vui như

ta tưởng.

Vui sướng vì dâng-dâng chờ đợi bảy

năm qua,

Xa-xôi, ngày nay mới được trở lại

quê nhà !

Vui sướng vì lại được nhìn túp lều

tranh nát

Mà trước vợ chồng vẫn thường đêm

thanh ca hát !

Vui sướng vì lại nhìn miếng đất tròng

rau

Mà trước nắng mưa chẳng quản làm

lung nuối nhau !

Vui sướng vì lâu ngày vợ con không

gặp mặt

Mà trong mấy thu tầm hơi eung đều

vắng bặt,

Bây giờ được trở về với vợ trẻ, con

thơ

Mà quên ngày khổ trước, mà tim buồ

vui xưa !

Người ấy bước đi, trong lòng nỗi vui

chan chứa,

Nên quên... quên hết, không còn nhớ

qua gi nữa !

Mà nhớ làm chi hồi nức lạ bấy lâu

nay :

Lạ từ người, từ vật, lạ đến cỏ, đến cây !

Ngày tháng phôi-phai trong chốn hang

sâu, rừng rậm.

Hay ngồi rũ trong tù, khóc lòng sầu

một tẩm.... !

Nhưng đến nay, cái hồi ấy thực đã

qua rồi,

Quên hết ! Trong lòng chỉ còn những

nỗi vui thôi.

Vui sướng quá, người ấy tưởng ngay

như trước mặt :

Kia vợ, kia con, cười mà rung rung

nước mắt !

NGUYỄN-VĂN-KIỀN

Eclair Photo

Studio Électrique Moderne

Ouvert de 7 à 21 heures

ĐẠI GIẢM GIÁ TRONG THÁNG AOUT

Ảnh phóng 30×45 || Portrait nửa người 2\$50

— cả người 2.50

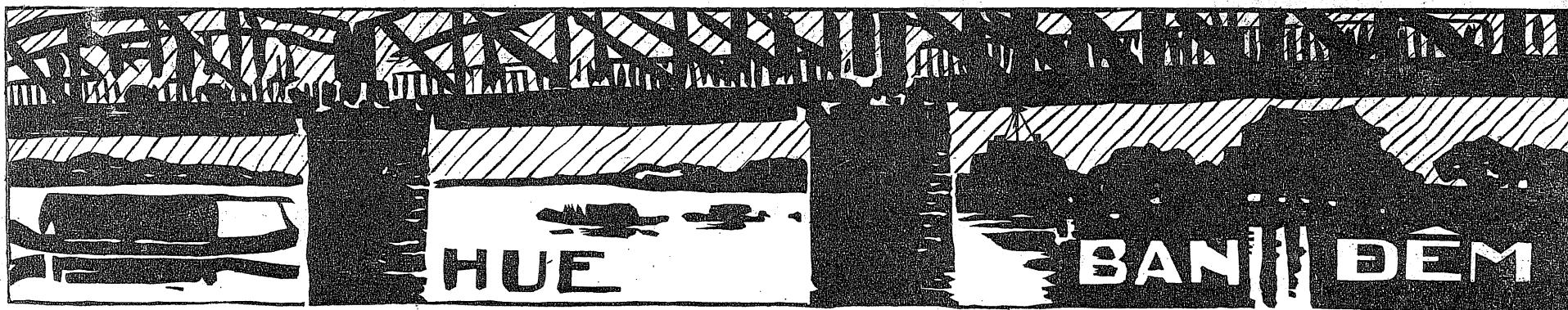
Công việc làm cẩn thận lại có Mỹ-thuật

Travaux Amateurs || Exécution rapide, glaçage à la machine. Bordure dentelée.

Kiểu nhà lối tối-tân

Vẽ kiểu nhà theo luật vệ-sinh thành-phố Hanoi trong 16 năm nay. — Bản-sở đã vẽ được 225 cái kiểu nhà đã làm tại Hanoi và các tỉnh, vây trước khi các ngài dự định làm nhà, xin kính mời các ngài lại Bản-sở xem dù 225 cái kiểu đã vẽ ấy thì các ngài sẽ được vừa ý và sẽ có ngôi nhà xinh đẹp hơn hết. — Giá rất hạ để tạ các ngài có lòng tin yêu nghệ vẽ của Bản-sở trong 16 năm nay.

NHUẬN-ỐC
TOUT POUR ARCHITECTURE
168, Rue Lê-Lợi, — Hanoi
(Gần trường Thủ-Duc) —

Những phong cảnh đẹp: giòng sông Hương trong và mát uốn khúc dưới chân đồi thông, các cung điện tráng lệ trong Hoàng-thành, các cô lăng lăng-lê, và nhất là cái thi vị buồn rầu, man-máu của những đèn dài rêu phủ, gợi cho ta nhớ lại cái thời rực-rỡ, long-lanh đã qua — tất cả những cái đó đã làm cho kinh thành Huế trở nên một nơi danh-thắng hữu-linh đối với các nhà văn-sĩ và các nhà du-lịch.

Nhưng ngoài cái phong-cảnh ấy, người ta đến Huế cõi để trống, ngắm và yêu mến các cô gái Huế áo mùi, quần trắng, dịu dàng lè-phép — có cái tiếng nói êm-áy, ngọt-ngào, có cái nụ cười kín-dáo và tình-tứ.

Ai ai đến thăm Huế, cũng ao ước được hưởng cái thú di thuyền ban đêm trên sông Hương — cùng với một vài cô mỹ-nhan, để nghe những điệu hát nô-nàng hòa với tiếng đàn bầu than vắn... — Cái thú vui có lần chút buồn thương tiếc ấy — trên giòng sông Hương êm-dềm chèo bên cạnh các thành-quách, lâu-dài cũ — làm cho khách chơi đêm trống-tượng các cô ca-nữ ngồi trước mình là những trang thiếu-nữ truwong gấm, màn the, mà bao nhiêu năn trong các cung điện thâm-nghiêm mới gây nên được cái vẻ dài-các, phong-lưu, những dáng điệu cao quý, thanh-nhã. Khách lại tưởng những cô ấy là những cô có tâm lòng trong sạch như băng tuyết mà cái cảnh ngộ éo-le đã bắt buộc dân thân di làm ca-nữ, mang cái nỗi khò-sở, oan-ức suốt đời.

Có biết đâu! Có biết đâu cái phong-nhã, tình túy phần phiêu chủ là cái bề ngoài, mà xét đến nguyên nhân, của cái đời bán thanh, sắc ấy — ta sẽ thấy những sự dục vọng tối tăm, những sự ham muốn đê tiện....

Ít có mấy người thực như khách chơi đêm đã tưởng tượng, nghĩa là thanh cao đôi chút, chỉ vì bạc phận mà phải đem câu hát, tiếng đàn để diễn bày tâm sự u-uất trong lòng. Còn phần nhiều cũng như các cô gái bán dâm khác, đem mình trong chốc lát đổi lấy đồng tiền.

Tài « Huế... ban đêm » này không phải là một bài phóng sự về mãi dâm ở Huế, như bài « Hanoi... ban đêm ». Đây chỉ là một vài cảnh ban đêm ở Huế, mà người viết bài thuật lại, mấy mươi đời của một vài cô Huế lăng mạn, phong tình... diễn ra trong những đêm dài cái thi vị man-máu của chốn sông Hương, núi Ngự.

VIỆT-SINH

Một cô lăng-mạn.

Cô Ch.. ở Bạch-hồ là một cô gái mà láng giềng ai-ai cũng khen là một cô ngoan-ngoan, nết-na, con nhà lương-thiện, nè-nếp — mà nè-nếp, lương-thiện thực: mấy đời trước, ông, cô, tôi, nhà cô đều chiếm một địa-vị lớn trong quan trường. Cha cô hiện thời cũng là một thầy hán có danh vọng, — mẹ cô trước là một « mẹ » nổi tiếng về tài và về sắc, nên Ch.. đã hưởng được cái sắc đẹp mặn-mà, cái vẻ phong-lưu, dài các.

Tôi thấy nhiều hôm mà có lẽ hôm nào cũng thế, trong cái giờ mà mọi người con gái khác đi chợ nấu ăn hay trông nom bếp nước, thì cô Ch..

lại ra ngồi ở một hàng nước cạnh nhà. Mà cô đánh phấn, ăn mặc trang sức như một người quý phái sắp đi dự tiệc. Cô ngồi ở hàng nước, nào cô việc gì đâu, tôi chỉ thấy hai mắt cô dăm-dăm nhìn, liếc các người qua lại, thế mà hôm nào cô cũng chịu khó ngồi từ bốn giờ chiều cho đến lúc người làm ở các công sở về hết rồi mới chịu đứng lên.

Cô ngồi đó làm gì? Tôi dò hỏi một người gần đó thì này anh thợ ruộng cho chí anh đi câu nghề chỉ trả lời :

— Cô nó con nhà tử-tế, lương-thiện, thầy đừng hỏi như dứa, người nhà họ biết có khi sảy ra truyện không hay.

Câu dọa nạt ấy, tôi lại nhớ đến mỗi lần tôi theo cô Ch.. khi mặc áo mùi xanh, khi mùi trắng, khi mùi « be » giạo trên con đường lên Nam-giao, lên Ngự-bình là những con đường vắng-vé, khách đi đêm hay tho thẩn ở đó để đón gái đi ngang lúc xế chiều.

Cô Ch.. ra ngồi hàng nước để làm gì?

Cô Ch.. giạo lên đường Nam-giao, Ngự-bình lúc ban đêm để làm gì? Phải chăng cô lăng-mạn đi ngắm trăng, ngắm cảnh, hay cô đi tìm khách chơi đêm?

Không còn nghi hoặc gì nữa, tôi quả-quyết cô Ch.. là một gái đi ngang, hiềm vì nỗi cô tự kiềm lấy khách chứ không nhờ những anh ma-cô làm môi-giới nên ít người biết. Biết cô rồi chắc cũng dễ như mọi gái bán dâm khác, chỉ khó cho người chưa biết cô ở địa-vị nào trong xã hội mà thôi.

Buổi chiều ấy, trời có trăng, tôi quyết gặp cho được cô Ch.. nên sau bữa cơm, tôi liền lên Ngự-bình tho thẩn một mình ở đó. Quãng một giờ sau, một chiếc ô-tô đi lại: xe cô Ch..

Tôi liền tiến lại gần, nở một nụ cười rất xinh, rồi ngả mũ chào, cô Ch.. cũng tươi cười đáp lại.

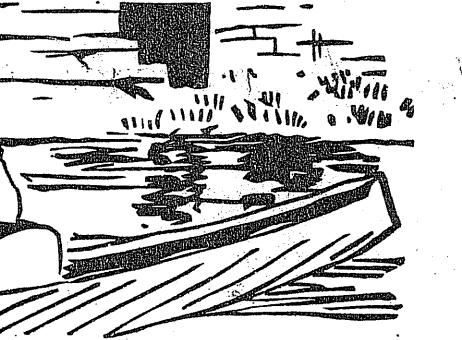
Câu truyện thế là bắt đầu: trước cô còn giữ vé thư-thờ, e-lệ, rồi sau câu truyện đậm dần, cô cũng tỏ ra vẻ thân mật tự nhiên lắm.

Một lúc sau, cô Ch.. chắp tay xá tội, bước lên xe một cách lật-đặt vì cô thấy bóng một người đi xe đạp ở đường xa lại. Có lẽ là người đã hẹn cô ra chỗ này chăng?

Cô có khách, tôi đành trở về không xong câu cô Ch.. nói trước khi lên xe, tôi còn nhớ, mà tôi cũng phải để tâm để nhớ.

— Ngày mai, em xin đợi thầy ở nhà em, nếu thầy không tới thì biếu cụ lái đò đậu ở bến Phú-văn tôi gọi em sẽ đi.

Câu nói của cô Ch.. đối với câu dọa tôi của láng-giềng cô mấy hôm trước, làm cho tôi phải tức cười... Đó, con nhà nè-nếp!

Chiều hôm sau, tôi ngồi ở mui đò, chiếc thuyền từ-từ đi, lướt trên làn sóng tần, hóng trăng rung động, tản ra như giải những hạt minh châu lồng-lanh. Hai bên bờ, cây-cối um tùm, tối-tăm. Một vài tia sáng lọt xuống, soi rọi mái kè của một vài căn nhà yên tĩnh trong vườn.

Qua cầu Gia-viên một quãng, người lái đò ghé thuyền vào một cái bến gạch đã lỏng lở nhiều nơi.

Cửa ngõ nhà cô Ch.. đã hiện ra trước mắt: một cái cổng nguy-nga, vĩ-dại. Nếu tôi quên cô Ch.. thì tôi phải nhận đấy tức là cửa ngõ của một ông Hoàng, bà Chúa hay của một cụ thượng nào.

Anh lái đò, theo lời tôi bảo, bước lên bờ, đẩy cửa đi vào, có vẻ mạnh bạo, quen biết lắm, khác hẳn một người dân cũng như anh mà đi vào cửa ấy, tôi chắc thế.

Tự nhiên, tôi nhảy lên bờ, rồi theo hót anh lái đò.

Đi qua lầu cửa ngoài, đến một con đường đất rất sạch sẽ ngoắt ngoéo về phía tay trái trong một cái vườn

chuối rất rộng.

Tôi càng đi vào bao nhiêu, càng thấy ghê sợ bấy nhiêu: chỉ có đàn chó của mấy cái nhà lá ở tận góc vườn sò ra sủa. Lạ! anh lái đò đi đâu mất?

Qua hết vườn chuối, tôi đến một cái nhà, chung quanh cây cối to lớn rất um tùm, cái nhà ấy trông tựa như một cái dinh thự kiểu cổ hay một cái chùa.

Lúc đó, cô Ch.. và anh lái đò đã từ phía trong bức tường bước ra, thấy tôi Ch.. tươi cười nói:

— Giỏi hè (nhỉ)! Anh mà cũng biết đường vô tận đây?

— Sao lại không biết, vào đón em đây. Tiếp theo câu nói của tôi Ch.. nhoẻn miệng cười, hai mắt liếc một cách rất tình, đưa tay lên khẽ dụng vào má tôi tỏ ra cách đùa bốn của cặp nhân tình biết nhau đã lâu ngày.

Ở dưới đò xuôi đêm hôm ấy, tôi cố tìm cho biết vì sao một người con gái như cô Ch.. mà phải di đêm. Song, cô Ch.. thật là một gái rất quen nghề, nên cô tìm những câu nói láng hay trả lời tôi một cách rất tao nhã khôn ngoan, vẫn giữ được vẻ kín đáo của thân-thể cô:

— Em thiết tưởng, bây chừ chúng ta chỉ nên biết đến ái-tình, chứ biết đến thân-thể, em xem ra thật là vô ích

— Đành vậy, nhưng nếu em kê ra thì cũng là một câu truyện lý thú...

— Anh! Chúng ta cứ được sống luôn một cách êm-dềm như di, thi bà tất phải nhớ đến truyện chi nữa.

Rồi cô cất cái tiếng trong mà thanh ca bài nam-ai... ý chừng súc cảnh, sinh tình, cảm-động vì thân-thể, nên cô cố ngân ra cho điệu hát lèn bồng xuống trầm. Tôi nghe cô hát mà buồn rầu, thương tiếc lạ, cầm lấy tay cô, ghé bên tai gặng hỏi, cô cũng vẫn cứ lắc đầu...

Ở mờ sáng, đò lại ghé vào bến, tôi tiễn chân cô với lại ba đồng.

Mấy phút cuối cùng, trước khi từ biệt, anh lái đò vừa chèo, vừa nói với tôi:

— Thầy coi, cô Ch.. thật là con nhà tử-tế, chỉ hiềm không có tiền tiêu sài nên cô nó (ấy) mới di...

— Anh nói lạ! Chả có lẽ nhà cửa như thế, bố mẹ như thế, lại không bao nỗi đời cô ấy hay sao? Chắc vì lẽ khác....

— Khốn cha cô là ông phán thi lương lâu chỉ dù chi tiêu trong nhà, chứ lấy đâu ra thừa thãi để cô nó sài những truyện vô ích, phần ông nó có ở nhà đâu, làm ở tỉnh xa tè mà.

— À! Cha cô ấy ở xa, mà cô ấy không có tiền sài..., tôi hiểu rồi.

(còn nữa)

THÁI-HỒ

TẤT CẢ NHỮNG NGƯỜI VIỆT-NAM THÔNG MINH

Có lòng tự-cao về nước mình. —

Biết lo đến tương lai. —

Hay lưu-tâm đến lịch-sử nước nhà.

ĐỀU NÊN ĐỌC

NHỮNG THỜI-KỲ TRONG-DẠI CỦA NƯỚC VIỆT-NAM TRONG LÚC HỒI-XUÂN

240 trang, 140 bức ảnh

50 xu

...tú' cao đén thấp...

Thơ tú tuyệt

Sư ông trúng số

Rõ khéo ! Giòi chơi lăm vố ngông !
Tinh cờ hai vạn hiến sư ông.
Năm xưa biết thế ta tu quách,
Trúng số rồi sau sẽ lộn vòng !

Phong dao mới

Trời ơi, đòi thưa nhà ai,
Sư ông đánh số trúng hai vạn đồng.
Trách trời chơi ác, chơi ngông,
Nỡ đem bạc trăng thử lòng nhà sư.
Nhà sư vĩ lồ đường tu,
Bé lái bè từ; vứt mồ quảng kinh.
Làm cho quả phúc tan tành,
Cái tội tày đình trời buộc cho ai ?

(Tú-Mô)

Muốn cho động-dậy, phải đi !

Số đầu của báo « Xứ-sở Annam »
đã hăng-hái bàn về chữ tiến... tiến
về xứ-sở. Cái co-quan mầu-nhiệm
binh-vực cho quốc-hồn, quốc-túy của
ta ấy lại hùng-hỗ bàn về chữ đi,
nhân nói rằng :

« Muốn cho họ biết ta động-dậy,
ta phải đi ».

Rồi từ bấy đến nay không thấy
tin tức gì, những người có lòng ngò-vực
vô lý cứ trông báo ấy... không
động-dậy nữa, không đi nữa, đứng yên.

Muốn phá đồ cái lòng ngờ hào đó,
ông Tôn-thất-Bình cùng bọn đồng chí
với ông ấy định nay mai mở một
cuộc di bộ từ Hanoi về Huế để thiên-hạ
biết rằng bọn ông có động-dậy,
có đi.

Nghé đâu, ông Phạm-lê-Bồng sê
được cử đi tiên phong đê đốt pháo,
rồi đến ông Đặng-phúc-Thông đốc
thúc bọn đồng chí kéo một xe đất
của xứ-sở cho ai nấy đều biết rằng
« Xứ-sở Annam » không bao giờ
không nhớ đến đất nước nhà.

Trong đại-đội có nhiều những nhà
sẽ có tiếng là nhà diễn-thuyết trứ
danh, có thể nói « nồi đồng nấu ếch »
và « băm măng bắc mắm » rất nhanh.
Đi đoạn hâu sẽ có ông Phạm-Tá, thợ
ruộm, đê tùy gió mà phát cờ, ông
Nguyễn-Xiên, khoa-học cử-nhan đê
tính-toán xem đi và động-dậy như thế
có thể tới Huế được không.

Nếu sự đó mà thực, chắc báo Nam-
Phong sẽ cho là .. một cuộc di bộ
không tiền khoáng hậu.

MỘT BỨC TRANH, MẤY CÂU THƠ

Ngac Mai

Tiền thư cầu Lim — Chúng em là gái thôn quê
Lấy đâu cặp mắt bùa mê hối chàng?
Công tử Hanoi — Nàng đừng nói nhún nữa nàng
Chẳng tình, cũng tiếng gáy làng cầu Lim.

(Tú-Mô)

Ông Hoàng-Tâm.

Ông Hoàng-Tâm diễn-thuyết về văn-hóa cũ và văn-hóa mới ở nhà hội Khuyến-Học Nam-kỳ. Thực là một vấn-dề to tát.

Nhưng có lẽ ông Hoàng-Tâm có họ với cụ bảng Hoàng, nên ông công-kích Khoa-học hăng-hái lắm.

Ông bảo Khoa-học không thể giải thích được mọi vật ở đời. Ông nhìn thính giả, tự hỏi rằng : « tại sao người ta lại phải ngủ » ... nhất là lúc ngồi nghe diễn-thuyết ? Rồi ông buồn thở dài mà than rằng :

« Con mắt người ta tại sao mà thấy » ... nhất là lúc nào thấy thính giả nghe diễn-thuyết ngủ gần hết. Vâng, ông nói đúng lắm, Khoa-học không giải thích được những điều ấy... ông cũng vậy.

Ông lại quả quyết kêu : « máy-móc chỉ làm hại cho nhân loại : gây nạn kinh-tế, nạn thất-nghiệp ». Nhưng có lẽ ông quên, ông không nhìn thấy cái mủ của ông, cái bộ quần áo của ông vì có máy-móc mới có. Rồi ông ung dung lấy điều thuốc lá, rút cái bri-

quet, máy hút thuốc, bật lửa châm... thật là máy-móc làm hại cho ông.

Rút cục lại, ông hô-hào nên duy-trì văn-hóa cũ và bài-xích văn-hóa mới..., nên giờ về đời cũ sơ, khúm-núm giữ lấy lê-nghi... mà nhất là không nên diễn-thuyết (một cái hại của văn-hóa mới).

Diễn-thuyết xong, ông trở về, quên mất không đi bộ như cõi nhân, lại lên xe hơi của cái văn-hóa Khoa-học chỉ làm hại cho nhân loại.

Rồi đây, phong trào bài-xích văn-hóa mới lan ra ngoài Bắc, biết đâu, ta không được nghe ông Tôn-thất-Bình, ông Phạm-lê-Bồng diễn-thuyết...

Còn vấn-dề duy-trì văn-hóa cũ, xưa ta đã nghe thấy ai nói rồi ! Nhưng câu quốc-hồn, quốc-túy như còn đồng vọng bên tai những người yêu nước (nước sông Hương) yêu non (non Ngũ-bình).

Ông Mỹ-Tử

Mới thoạt nghe tên đã tưởng là một bậc vĩ-nhan trong đám vĩ-nhan Quí-cốc-tử, Thần-cốc-tử, Tứ-Lý-tử, Nguyễn-văn-Vinh-tử,... Lốc-cốc-Tử, Ngõc-tử.

Nhưng không, Mỹ-Tử chỉ là mỹ danh của một nhà trọ bút Zân-Báo ở Nam-kỳ.

Ông Mỹ-Tử có cái tài nhặt những « hột ngọc quý » (hạt đậu dọn của Zân-Báo) nào... quá thật. Hằng lày một cái thí dụ :

Mỹ-Tử nói rằng người được qui mô phép tắc. Đó là cái tài riêng của Mỹ-Tử can chi Nhát-dao-Cạo lại cho là hạt đậu dọn, rồi dọn cho Mỹ-Tử « đĩa xôi chưa chín » (hạt đậu dọn của báo cùng bạn) này mà bắt ăn :

« Cái mùi của quy mô phép tắc thì họa may có một mình Mỹ-Tử người (người) thấy. »

Ông Mỹ-Tử đọc xong câu, quắc con con mắt thông minh, trả lời rằng :

« Ủa ! người « thi sao thấy được ? Hay là ở nơi » nơi lỗ mũi của Nhát-dao cao có con mắt ? »

Đã bảo là Mỹ-Tử thông minh mà ! Người là người, mà thấy là thấy !

— Ô hay ! Người ta vẫn nói « tôi nghe thấy » ! Cũng như — « tôi sờ thấy » « tôi mò thấy », « tôi nghe thấy »...

Ông Mỹ-Tử — Vẫn biết xưa nay người ta nói thế, nhưng bây giờ, chúng tôi đổi cả đi rồi.

Phản-dối chiến-tranh.

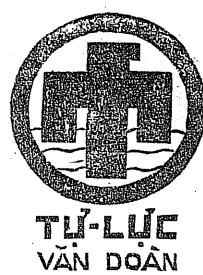
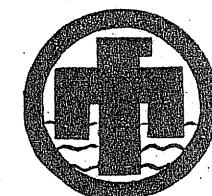
Ở Saigon, mới đây có cuộc diễn-thuyết của phái bộ bài trừ chiến-tranh ở bên Âu-châu sang để điều tra các sự cần yếu cho hòa-bình thế-giới.

Lord Morley, cựu thương thư Anh, ông Vaillant Couturier, đại-biều Pháp và Sir Halmiton, đại-biều xứ Irlande kế tiếp nhau bàn nên bài trừ cái nạn chiến-tranh. Ông Nguyễn-an-Ninh dịch ra chử nôm và ông nghị viễn lao-động Nguyễn-văn-Tạo nói tóm lại đại ý cho thính giả-nghe.

Nhưng trong lúc các ông diễn-thuyết thì hải quân Nhật đang thao diễn một trận giáp rất lớn ở trên mặt Thái-binh-dương, lấy quân Mỹ làm địch, để thị-oai với thế-giới. Quân Nhật ho cung yêu hòa-bình lắm.

Các ông sang diễn-thuyết về hòa-bình chắc là họ sẽ hoan-nghênh lắm.

TÚ-LÝ

ÉDITEUR
SOCIÉTÉ ANNAMITE D'ÉDITION ET DE PUBLICITÉ
No 1, BOULEVARD CARNOT - HANOI
(Annam xuất - bản cục)

Mua báo kể từ ngày 1er và 15 mỗi tháng và phải trả tiền trước.
Giấy mua báo mà không có kèm ngân-phiếu thì xin miễn trả lời.

Thư từ, bài vở và ngân-phiếu xin gửi về :

M. NGUYỄN-TUỐNG-TẨM

No 1, Boulevard Carnot - Hanoi

TÒA - SOẠN VÀ TRỊ - SỰ

Số 1, Boulevard Carnot - Hanoi

GIÁ BÁO :

	ĐÓNG-DƯƠNG	NGOẠI-QUỐC
1 năm	3\$00	5\$00
6 tháng	1.60	2.60

Từ khi người Pháp sang reo giông hét văn-minh ở xứ này thi các Ngài hiểu ngay nền âu-học là cần, nên kẻ gửi con sang Pháp, người tìm trường cho con học, mục-dịch mong sao cho con em chóng được thành tài. Xong cũng nhiều người bắt-mão, vì gửi con đi xa có nhiều điều bất tiện mà tìm nơi học đứng-dắn nhiều nỗi khó-khăn, nên ông LEURET, cử-nhan khoa văn-chương triết-học, nguyên chánh sở Cửu-lô Toàn-Quyền Đông-Pháp, khi đi diễn-thuyết ở các tỉnh trong Nam ngoài Bắc, còn nhớ nhồi ý-êu-cầu của các Ngài, mà ngày nay đã mở một trường rất to ở Hanoi để đem cái tài giáo-hóá trong khoảng hơn hai mươi năm giờ bên Pháp mà đào-luyện cho con em Việt-Nam. Trường này tên là :

Lycéum Libre HONG-BANG Hanoi

Trường tuy mới mở mà niên học mới rồi đã có non hai nghìn học-sinh : nào Tầu, nào Nhật, nào Tây, Ai-Lao, Cao-Miên, Xiêm-La, Án-Đô, Trung, Nam, Bắc, ba kỳ tới học, kẻ thi bằng tây (CEPF, BE, BEPS, BS, Bacc. Métro), người thi bằng bản-xứ (CEEI, CEPFI, DESPFI, Bacc. local). Số học-sinh đông như thế là vì từ trước đến giờ mới có trường tư-thục này được phép mở đến ban Tú-tài và giày đi đủ các kỳ thi, mà quy-mô kỹ-luat theo như các trường có tiếng bên Pháp. Trường ở dĩa Hanoi, trông ra ba mặt phố (Jules Ferry, Cathédrale, Lamblot) trong một khu đất rộng hơn một vạn thước, xuông, có sân chơi mát-mẻ, cây cối um tùm, có chỗ cho lưu học-sinh ăn ở ngay trong trường tiền ănh học không tính đắt. Các lớp nghỉ-hè có đủ. Niên học 1933-34 bắt đầu ngày 1er Septembre hời 7 giờ sáng. Ai xin học hay xin cuốn điều-lệ thì đến 70 Hàng Trống hay viết thư đề :

Monsieur le Directeur du Lycéum libre Hong-Bang Hanoi.

Truyện-ngắn

LAN, HỒNG VÀ MINH

Của X. X. X.

Minh đang cầm tờ báo đọc, bỗng có hai bàn tay bịt chặt lấy mắt. Minh sẽ nhẹ gõ ra vì Minh đoán ngay ra rằng hai bàn tay che mắt Minh mịn và nhô nhăn thì chỉ là của cô Hồng thôi. Mà thật, chính Hồng đã rón rén đến sau Minh và đã bịt chặt ngay mắt Minh. Minh gõ xong, nganh lại cười hỏi:

— « Thưa cô, cô dậy sớm thế ?

— Cô nào ? Tôi ấy à ?

— Thưa vâng, chính phải !

Vậy tôi cũng xin nói :

— « Thưa ngài, chúng tôi không dám, và chẳng dậy sớm hay không thời có việc gì đến ngài ?

— Chết nỗi, sao cô lại nói thế ?

— Ôi bảo cô nào mà? thưa ngài ?

— Khô quá ! Tôi đã làm gì lôi hắn, nên cô đã giận ».

Hồng chưa kịp trả lời, Lan đã ở ngoài bước vào.

— « Cô Lan, mời cô vào đây xử hộ tôi việc này !

— Xứ gì thế ? Lại em Hồng xuống quấy rầy gì anh ý hắn ? Mới sáng ngày ra, chả để anh ấy nghỉ !

— Quấy gì ? Chị lại định vào hùa với ông này à ?

— Sao em lại nói thế ? Anh ấy mới ở xa về, đi tàu vất vả cả đêm hôm qua, đã chẳng để cho anh ấy nghỉ lại còn quấy....

— Ai bảo chị là tôi đã đánh thức anh ấy dậy ? Ai bảo chị là tôi quấy rầy anh ấy ?

— Không mà ! Tình tôi quen dậy sớm.... còn thời chẳng hiểu sao cô Hồng bỗng giận dỗi như vậy ?

— Việc gì mà giận dỗi ! Chị xem anh ấy gọi chúng mình bằng cô, anh ấy chỉ những thưa với dạ, thời em cũng chỉ gọi anh ấy bằng ông bằng ngài, em cũng chỉ vâng dạ thôi ! Góm ! Xa lì gi mà dã.... ấy là mới có mấy năm trời xa nhau thôi !

— À ra thế ! Vậy thời anh xin lỗi em... Anh xin lỗi em Hồng cũng như thưa xưa anh đã đập gãy chiếc bút của em mà anh xin lỗi em... »

Hồng bật cười, do tay veo mũi Minh một cái rất mạnh, khiến Minh phải kêu lên mà Lan thì dường như có ý khó chịu...

Mười ba năm về trước, cụ phủ mẹ Lan và Hồng đem Minh về nuôi. Minh vốn là con một người bạn thân của cụ phủ ông. Người bạn đó mất đi, để lại một mình Minh mới lên tám, Minh, Lan và Hồng suýt soát tuổi nhau độ bốn, năm tuổi. Cụ phủ quý mến ba người như một vậy.

Minh có người chú bỏ nhà đi từ nhỏ. Ai cũng tưởng ông chú đó mất tích, nhưng ông chú đó vào Saigon buôn bán phát đạt lắm. Nhân lại dò biết Minh coi cút một thân nên đã xin cụ phủ cho Minh vào Saigon, trông nom đỡ công việc được mấy năm nay. Ông ta cũng chẳng có vợ con chi cả, nên coi Minh như con đẻ và quyền-luyến Minh chẳng muôn rời ra. Lần lữa mấy năm trong Saigon, Minh mới lại xin được phép chui ra chơi Hanoi. Minh xem ra phong cảnh nhà cụ phủ vẫn êm-ái như xưa. Cụ phủ vẫn còn mạnh, Lan và Hồng đều nhón cả, duy Lan thời thùy-mi, đứng-dẫn mà Hồng thời nhanh-nhỏ, ngô nghịch như con trai.....

— Anh Minh ! Anh Minh ! Lại đây xem ! Minh với chạy lại, Hồng chỉ hai chậu hoa hỏi : « Đố anh biết chậu nào đẹp đấy ? »

Minh ngắm nghĩa một lát rồi chỉ vào một chậu nói : « Hai chậu đẹp cả, nhưng chậu này có vẻ tươi hơn một chút » Hồng reo lên rằng : « Thế chứ lại ! », rồi vụt chạy mất. Một lát đã thấy lệch sêch kéo cô chị chạy ra, rồi vừa hồn hồn vừa nói : « Nào, xem chị còn bảo phen này chị giống hoa khéo nữa không ? Đấy, chị thử hỏi anh Minh xem chậu nào đẹp ! »

Minh bật cười. Lan thời vừa nhoc lại vừa thận, nên chẳng nói gì mà Hồng thấy Minh cười, cũng cười rõ theo.

Rồi ba người thong thả đi chung quanh vườn. Một chốc Hồng hỏi : « Anh Minh vào Saigon, thế đàn bà trong ấy có đẹp lắm không ?

— Có, cũng nhiều người đẹp lắm ! Nhưng... »

Lan và Hồng đều đỏ gay má, mắt lóng lánh — Hồng hỏi : nhưng sao ?

— Nhưng không có vẻ của em !...

— Anh lại riếu em ! Liệu đấy !

bước nhẹ nhác của Hồng. Bỗng đánh vọt một cái, Hồng giật lấy quyển sách của Minh, rồi cầm đầu chạy — Minh với vùng dậy đuổi theo. Tiếng nói tiếng cười vang cả góc vườn. Lan nhìn Minh đuổi theo Hồng hết bụi cây này sang bụi cây khác, mà không hề chớp mắt. Rồi mắt Lan bỗng hoa lên, Lan gục đầu vào cửa. Lan thồn-thức...

nhus vậy, mà đối với Lan Minh sao lại ra vẻ kinh cần, phép tắc ? Như vậy tức là Minh cũng lại yêu Hồng rồi. Lan khóc lầm ! Lan khóc lầm ! Than ôi ! chung tình cùng người mà không được người thấu tình cho thời khôn biết bao ! Từ đây về sau, có lẽ Lan đành mang một mối u tình sâu thẳm thôi.

Lan khóc đang sưng cả mắt, thời Hồng chạy vào gọi :

— Chị Lan ! Đi chơi không chị ? Lan chưa đáp, Hồng đã lại hỏi :

— Sao mắt chị đỏ hoe thế ? Chị khóc đấy ư ?

— Không. Tại tôi quá, đã khóc nhiều quá, và lại người em của tôi choáng váng !... Em có điều đặc biệt là chị mệt lầm không đi được !

— Thế là chị làm em mệt quá rồi !

— Cuộc gì ?

— Anh Minh bảo em mệt quá, em có bảo anh nên lèn giường, cũng đi cho vui. Anh như cũ, vẫn ngồi hình như sợ làm phiền em. Nhưng em đánh cuộc với anh rằng nếu từ chị, tất thế nào chị cũng vui lòng đi, chứ không như nhời anh nói đâu ! Bây giờ chị không đi, có phải là em thua cuộc không ?

— Lan giọng cười đáp : thôi mà, chị lôi... Em xuống mà đi, không anh ấy đợi !

Hồng xuống khỏi, Lan tần ngần ngẫm nghĩ bỗng lại nức nở lên khóc. Lan giận Minh, Lan lại giận Hồng.

Minh tệ lầm thật ! Minh đi chơi chỉ rủ em Lan chứ không rủ Lan, đối với Lan, thật Minh khiếm nhã lầm. Hồng chỉ Lan yêu Minh, Minh đã chẳng biết cho thời chờ, Minh lại còn như quên hẳn rằng không có Lan nữa.

Minh đã tệ bạc, Hồng lại độc ác. Vẫn biết rằng Minh yêu Hồng, Minh mới riêng Hồng đi chơi. Vậy đi thời cứ đi, sao lại còn lên khoe-khoang với Lan làm gì, như có ý chọc tức kẻ vô duyên !

Giận Minh, trách Hồng, Lan lại tự nhủ rằng nếu chẳng phải duyên của Lan, bà tất Lan phải than thở làm chi. Ông to dã se cho Minh cùng Hồng nên duyên thời cũng là tiền-dịnh. Nay thấy em được sung-sướng thời nên mừng là phải, có sao lại mang lòng hờn giận chi ? Nhưng ái-tình vốn vẫn mạnh hơn trí muỗn.

Lan tuy muốn dỗi giận làm vui, nhưng càng nghĩ đến số phận riêng, Lan lại càng đau đớn. Nhất là lại nhớ thầm đến những câu Hồng vừa nói, nỗi đau của Lan lại càng thấm-thia. Kìa Minh và Hồng đương khoác tay nhau đi dưới bóng cây. Hai người cứ thông thả bước đi... bước mãi... Rồi chân bước như chậm lại, rồi chân đứng dừng lại.... rồi hai người mới gần lại nhau... Lan nắc lên một tiếng, tay ôm chặt lấy đầu, hơi thở nghẹn ngào, Lan muốn kêu, muốn khóc, muốn vùng tay, vùng chân, cho đỡ khổ, đỡ đau, mà Lan không kêu khóc được. Lan đã không chủ được tính tình Lan, Lan cũng lại không sai được phần xác Lan. Lan ghen rồi ! Lan ghen em Lan ! Lan lại ghét người Lan yêu !

Bỗng nhiên cửa phòng từ từ mở, hơi có tiếng sê động. Rồi Hồng bước

Lan có ý khó chịu, lặng một lát rồi nói : « Thời chúng ta đi vào chứ ! Để cho anh Minh xem sách một lúc ! ». Nói xong, kéo Hồng cùng vào trong nhà lên gác.

Ngồi chava yên chô, Hồng đã đứng dậy, phảng-phảng chạy xuống. Lan toan chạy kéo lại, nhưng ngãm nghĩ lại thời rồi từ từ quay ra mở hé chiếc cửa sổ chỉ để vừa mắt nhìn ra vườn. Lan nom thấy Minh ngồi dưới một gốc cây đang đọc sách, Hồng thời đang nấp ở đằng sau một bụi cây. Rồi Hồng rón rén bước lại gần Minh... còn hai mươi bước... còn mươi bước... còn năm bước...

Lan không biết em định làm gì, nhưng người Lan bỗng nóng bừng lên, trống ngực đánh thình-thình, hơi thở hồn-hồn mà chân tay thời run lên bần-bật — Lan muốn kêu lên cho Minh quay lại để nom thấy Hồng, nhưng không kêu lên được. Lan muốn đập chiếc cửa sổ thật mạnh cho Hồng thấy động đất sợ Minh quay lại mà dừng bước, nhưng Lan không thể giơ tay lên được. Tính tò-mò của Lan còn đang sói-nỗi, mà lòng nghi kỵ của Lan lại càng tưa nấu nung, nên Lan đứng im nhìn theo từng

anh đôi dép của em vậy. »

Trong khi Hồng nói như vậy, Lan ngồi trên ghế như ngồi phải chóng gai, nên Lan cáo láng lên gác. Lan ngồi ngãm nghĩ, bỗng nức nở lên khóc.

Lan yêu Minh rồi ! Lan yêu Minh mà Lan không biết. Lan yêu Minh ngay từ hôm Minh ở xa về. Lan thấy khi đứng trước Minh mà Lan e-e rụt rè, khi nói với Minh thời dǎn-đo gìn-giữ, Lan cứ tưởng vì Minh và Lan đều đã nhởn tuổi rồi, thời cách cù-chì, nhời nói-nắng đều phải đứng-dǎn. Nhưng không phải thế, nay Lan mới hiểu là vì Lan yêu Minh mà Lan mất vẻ tự-nhiên đó thôi. Lại thêm em Lan đối với Minh có vẻ mặt thiết quá, nên lòng Lan lại thêm rối loạn. Chẳng có lẽ Hồng cũng lại yêu Minh nữa ru ? Nhưng nếu Hồng không yêu Minh sao lúc nào cũng lại thấy Hồng quần quít lấy Minh và mọi sự làm đều như chỉ cốt làm cho Minh vui vẻ thôi ? Minh cũng lại hình như mến Hồng lắm, Minh cũng chỉ quanh quẩn suốt ngày cùng Hồng, khi ngoài vườn, khi đọc sách, công việc gì cũng có Hồng cạnh Minh.

Đối với Hồng, Minh thân thích

vào. Hồng vào thấy chị đang nắm gốc xuống, liền chạy lại sờ vuốt mái tóc cho chị. Lan ngẩng lên nom thấy Hồng đã toan lam mặt giận. Nhưng nhìn thấy mặt Hồng không có vẻ vui cười như mọi khi, nên Lan lại gốc xuống. Hồng hỏi : « Chị vẫn mệt thế ư ? »

Lan gật.

Hồng im một lát rồi lại nói : — « Chị à ! Em có câu truyện muốn nói với chị ».

Lan ngồi dậy nhìn vào Hồng như có ý muốn nghe.

Hồng cúi đầu nghĩ một lát rồi nói : « Hôm nay em với anh Minh lên chơi vườn hoa... »

Lan đã toan chưng mắt lên nhưng Lan lại muốn biết rõ sự tình ra sao, nên lại thôi và hỏi : « Thế có vui không ?

— Vui lắm, chị à, nhưng... » Nói đến đây, Hồng lại ngần-ugr không nói nữa. Lan lấy làm ngờ, hỏi :

— « Nhưng sao ?

— Nhưng khó nói lắm, chị à ! Em chỉ sợ chị đừng dắn quá mà mắng em, nên em không muốn nói : Vả lại nói ra cũng khó nói lắm ! ... »

Trong ngực Lan đậm nhanh, rồi Lan ngồi sát ngay vào cạnh em. Tình tò-mò của Lan ngùn-ngụt bốc lên :

— « Được, em cứ nói... Nói đi ! »

Hồng lưỡng-lự một lát rồi liều nói :

— Nguyên là thế này ! Anh Minh rủ em đi chơi, hết phố này sang phố khác, thấy anh chỉ lầm-le muộn nói điều gì với em, nhưng anh không quyết định được. Sau anh rủ em lên vườn hoa. Đến nơi, vừa đi quanh được một chốc, anh hỏi em có mệt không, rồi anh bảo em ngồi lên trên một cái núi đá bên đường. Em ngồi xuống, anh cầm luôn lấy tay em, mặt anh thờiど lèn, mà mắt anh thì như nhìn di đâu ấy. Rồi anh bảo em rằng :

— « Em Hồng à, anh muốn nói với em việc này; muốn hỏi ý-kiến em một việc rất quan-hệ cho hạnh-phúc của anh. Em à, cho phép anh nói, và anh xin em nhẫn nhời cho anh nhé. » Em bảo anh cứ nói. Anh liền nói : « Em Hồng à ! Không biết em đã hiểu ái-tinh là chi chưa ? Khô lầm, em à ! Yêu ai mà không giám tỏ cho người ta biết lòng yêu của mình, thời bút-rút khô-só biết bao. Anh khô cũng vì thế. Anh yêu mà anh không giám tỏ ra rằng anh yêu. Nay anh không thể nào chịu được nữa, vậy anh phải liều mời riêng em đến đây, để giải bầy nỗi lòng của anh cho em hay, mong em thương tôi anh mà

giùm cho anh... »

Lan nghe đến đây tái mặt, đầu choáng như bị búa bô, chân tay chỉ những muối run bật lên. Thế ra Hồng với Minh đưa nhau đi dề tì-tê với nhau nỗi ái-ân đó. Hèn chi mà Minh không muối rủ Lan cùng đi. Hèn chi mà vừa rồi Hồng như có ý ngượng-ngùng, không nhanh-nhẫu như mọi khi. Giận thay cho Hồng và Minh đã yêu nhau mà lại còn muối làm cho Lan thêm khổ nưa. Nhưng Lan cố trấn tâm ngồi im nghe Hồng kể nỗi : « Em thấy anh nói thế, em cũng không hiểu ra sao. Sau anh mới rõ rằng anh muối nhờ em về dò ý từ chị xem sao, xem có ưng thuận hứa cho anh nên nghĩa tóc-to cùng chị không và nhờ em kề lại cho chị nghe nỗi khô tâm của anh, mong chị thương đến tình cho anh. Chị vốn thuần hậu, nhân từ, chị cũng đừng nên phụ lòng yêu của anh, kéo em thấy anh như kẻ mất hồn, em cũng thương hại lắm ! »

Lan bỗng nắc to lên một tiếng rồi nước-nở khóc. Hồng ôm lấy chị mà nói : « Em cũng đã biết chị đa cảm mà ! Nhưng việc như thế, không nói không được. Chị băng lòng nhẹ, đê em nói với anh Minh cho anh vui sướng, và đê anh nói với me ».

Lan không đáp ra làm sao được, chỉ ôm chặt lấy em mà thồn-thức. Trong tâm Lan nào mừng, nào tủi, nào trách mình, nào on em, tán loạn như đường tơ rối. Lan muối xin lỗi em, muối nói cho em rõ lòng hờn ghen của Lan, nhưng nghĩ lại mình đã lỗi lầm, thời chỉ nên riêng mình biết mà hối-hận thôi, không nên đê cho tâm trí Hồng đang trong sạch mà bỗng phải vẫn diều nghĩ ngợi không đâu.

Hồng nhìn chị một lát mới đợi câu trả lời, ngây thơ hỏi lại :

— Thế chị nghĩ thế nào ? Chị Lan !

Lan vui sướng quá, ôm lấy em sút-sút khóc, không biết trả lời em ra làm sao !

X. X. X.

Chủ hiệu Siêu - Hoa phải về Tàu ?

Vì việc buôn bán không ai coi sóc được, nên muối bán lại cửa hàng lấy một giá rất rẻ, và truyền lại hết nghệ làm mạ gương, kính cho thật thành thuộc, hay muối mua ít nhiều hàng hóa trong hiệu cũng bán.

Bất cứ giờ nào ai muối hỏi bán gì hay mua bán gì cũng có người trực tiếp.

SIÊU-HOA
50, Rue des Pipes, Hanoi

Mời có là một

Một nhà thuốc nam, mạch hay thuốc giỏi, đã nổi tiếng khắp xứ Đông-Dương, có sẵn các thứ thuốc cao, đan, hoàn, tán, bệnh nào thuốc ấy rất hay.

- 1 — Có phòng thăm bệnh, xem mạch, bốc thuốc.
- 2 — Có phòng cho bệnh nhân ở xa đến cho uống thuốc.
- 3 — Có phòng chữa bệnh Lậu, và giang-mai.
- 4 — Có phòng chữa người cái bỏ thuốc phiện.

Có nhiều thầy danh sư nghiên cứu thuốc thang và trông nom chữa bệnh. Thực là một nhà thuốc rất giá-trị, rất hoàn-toàn, các quý-khách xa gần chiếu-cố sẽ biết.

Nhà thuốc NAM-THIỀN-ĐƯỜNG

78, phố Hàng-Gai Hanoi

Tranh dự thi số 84

HỒNG - QUANG

— Ông ơi, sao ông lại phải đeo kính thế ?

— Để trông cho to ra cháu à.

— ... Thế ông bỏ kính ra rồi ông hãy cắt phần hành cho cháu !

VUI... CƯỜI...

Thi vui cười

Của N.V.K. Sontay

Đỗ nói bằng chữ B.

Anh Nha đỗ anh Ngóng — Tôi đỗ anh đặt dược một câu toàn bằng chữ B.

Ngóng — ???

Nha — Bà ba béo bán bánh bèo bên bờ bể bướng bỉnh bị bắt bở bóp ba bốn bận.

Ngóng — À à éo án ánh èo!!!

Của Đ.X.-Khoa Hanoi

I. — Đì thè.

Mỗi bác nhà quê vào hàng mua một cái nồi đồng, rồi lừa lúc nhuộm vò ý soay một cái, dì ra được một quăng, nhà hàng biết đuổi theo bắt được, anh ta nhất định chối rằng cái nồi kia là của mình, nhà hàng không nghe, bắt báu nhà quê đi thè.

Hai tên bên dem nhau đi thè.

Bác nhà quê vào giữ chỗ ban thờ đì Ông khấn-khuya rồi thè to lên rằng :

« Tên tôi là... ô làng... lông... huyện... tinh... tôi có mua một cái, lấy một cái, nếu tôi mua một cái lấy hai cái, thì xin đòn Ông vật chết. »

Của L.T.-Bảo Qui-nhon

Không được nói...

Nhà có tiệc. Cha cậu Ba không cho cậu ngồi vào bàn khách. Vì người chủ của Ba xin mời dược, nhưng cha cậu giận rằng :

Mày không được nói tôi cái mũi của ông khánchez ngòi ở bên cạnh mày nhá ?

Cậu Ba vâng lời.

Nhưng khi nhập tiệc, cậu nói với cha rằng :

« Cha không phải sợ con nói nữa. vì ông ấy không có mũi »

Của P.B.-Quỳnh Hanoi

Đi ăn cao-lâu.

Ông lợt Ngô nói truyện : « Hôm nọ tôi ra Hán-nội chơi, cháu nó bảo đi chơi phố, nó thuê xe cao-lâu lên hiệu cao-xu ăn một bát mì (mì) và một đĩa bi-tát sào.

Của T.H.-Giới Tam-ký

Chứng nào giữ tật ấy.

Anh kia tánh hay nói càn nói rõ, người lối đó, ai cũng cho là thằng cha xấu miếng, xấu móm. Một hôm nhà nó có đám cúng đầy tuổi tôi cho con, tôi mời anh ta. Người vợ sợ anh ta tôi ăn nói bậy mắng lỏng, nên không cho đi, nhưng chủ mời quá, không dám không được.

Khi anh ta đi, chị vợ giận nấm bảy lần rắng :

— Tôi đó có nói thì nói : « chúc cho trẻ mạnh giỏi ăn chơi, mau lớn », còn không thì làm thinh, đừng có đụng đầu nói đầy nhé ?

Khi ăn, ai nói chi, mặc, anh ta cứ làm thinh.

Đến lúc anh ta đứng dậy ra về nói rắng :

— Tôi tới đây hồi sớm đến giờ không nói chi cả, về sau thằng nhỏ nó có phải giò mà chết, đừng để tại tôi xấu miếng nhé !!

Của B.V.-Binh Bắc-ninh

Cau biết bói.

Bà cùu Tính và bác xã Tèo ngồi truyện giàu.

— Ngày bác xã, cây cau nhà tôi năm nay mới bói được ba bưởi.

Thằng Khiếu (con bà Cửu) — A, a, a, cau biết bói. Thè thè thè, thưa đέ, nó có biết đoán đoán đoán số và biết xem tướng tương... tướng như ông Vi Vĩnh... Vĩnh không à?

Của N.V.-Ky Cao-bằng

Ngó-ngắn.

Xã Ngọc lên bóp trình cảnh-sát :

— Bầm ông, hai vợ chồng nhà láng giềng nhà tôi nó giết nhau.

— Nhà láng giềng nhà anh ở đâu ?

— Bầm ở cạnh nhà tôi.

— Rõ khỉ, ai chẳng biết thế, thế thì nhà tôi ở đâu mới được chít ?

— Bầm « nhà ông »... tôi không biết.

Thi vui cười

Danh sách

Cô N.T.N.-Yến Clotilde Louise : 5 bài

— Tuyết-Sơn Quảng-văn : 3 bài.

O.O. Trúc-Son : 6 tranh — N.N.-Sắc

Khương-hạ : 5 bài, 2 tranh — Tr.-Úng

Bạch-mai : 2 tranh — L.B.-Chử Hanoi : 1 tranh — T.D.-Chính Hongay : 4 tranh

— V.-Khương Haiphong : 8 bài N.N.D.

Thanh-hóa : 7 bài, 1 tranh — T.-Thúy

Lan Tuyên-quang : 3 bài — N.G.H. Hanoi : 5 bài — Tho-Toán Hanoi : 3 bài, 1 tranh — T.-Tảo Hanoi : 5 bài — Đông-Minh : 3 bài, 1 tranh — N.H.-Văn Mỷ-tho : 2 bài — N.H.-Ky Cao-bằng : 2 bài

— G.B. Hải-dương : 1 bài — D.V.-Binh

Bắc-ninh : 6 bài — M.S. Saigon : 2 bài

— T.-Học-Giới : 4 bài — Thiên-Hoa

Faifo : 1 tranh — Ngọc-Anh Saigon : 1 bài — B.Thúy Tuyên-quang : 5 bài

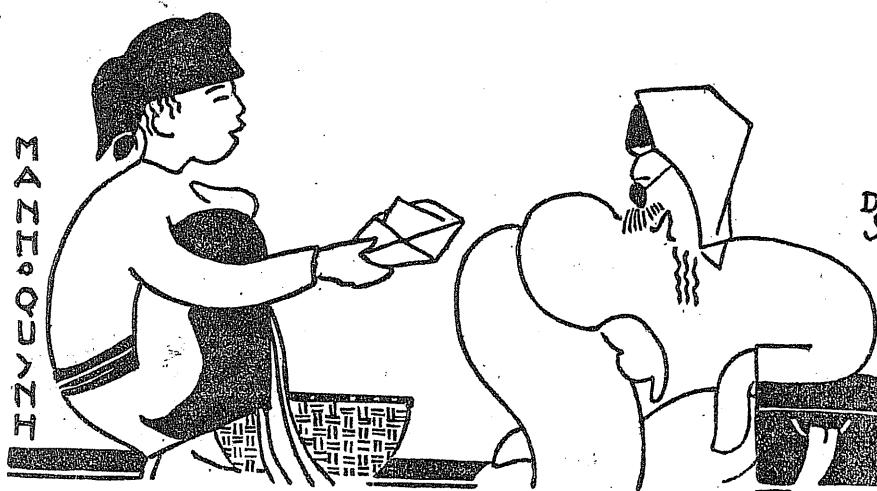
D.T.-Hộ Haiphong : 2 bài — L.V.-Hải

Hanoi : 4 bài — P.V.-Lộc Ngọc-hà : 3 bài — N.M.-Tiệp Hanoi : 1 bài — T.P.-Sinh Hanoi : 3 bài, 1 tranh — N.N.-Đinh Hà-dông : 2 bài — S.-Ngọc Hanoi : 3 bài — T.T. Hàng Bông : 2 bài, 1 tranh — L.T.B.-Qui-nhon : 9 bài — N.Đ.-Khôi Hải-dương : 3 bài — T.M. Hanoi : 5 bài — T.V.-Tuân Hồng-phúc : 5 bài — Thu-Khanh Nam-dịnh : 2 bài

N.X.-Hý : 1 tranh — D.X.K. Hanoi : 4 bài — H.-Thiép Tourane : 2 bài — T.D.-Tung Mỹ-lộc : 4 tranh — Thym

Phú-thụy : 4 bài — N.V.-Tý Hanoi : 3 bài — L.V.K. Sontay : 3 bài — P.K.-Khoa Hanoi : 1 tranh — P.V.-Lộc Vinh : 5 tranh.

XEM . . .

Bác Cai — Thầy xem dùm tôi.

Thầy Bối — Bà muốn xem cầu tài hay gia sự à?

Bác Cai — Ấy không, thầy xem dùm cái thư của thầy cháu ở tỉnh gửi về.
(Lời của Ba Sắc)

VĂN VUI

LAI CÁI VÒNG LUÂN QUÂN

Một đôi vợ chồng bao giờ cũng qua ba thời kỳ.

Thời kỳ thứ nhất chỉ nhìn nhau mà no.

Thời kỳ thứ nhì chỉ nhìn nhau mà ngáp.

Thời kỳ thứ ba cãi nhau tức là thời kỳ vui vẻ nhất.

Nay chỉ nói đến cái thời kỳ vui vẻ nhất tức là thời kỳ cãi nhau.

Thời kỳ này có thể tạm chia ra bốn thời kỳ nhỏ:

1 — Lời lẽ qua lại.

2 — Đấu khẩu kịch liệt.

3 — Nén.

4 — Ôi trời oi ! ôi đất oi !

Một hôm, vợ nhìn chồng, chồng nhìn vợ, hai người cùng ngồi ngáp, Chồng rụt rè hỏi vợ.

Cậu — Mợ ơi mợ, mợ có biết truyện cù lũ Toét không ?

Mợ — Người ta còn mắc công việc đì sóm về tối, không ai rảnh mà biết truyện người.

Cậu — Mợ lạ chưa ! Người ta hỏi không biết thì người ta kẽ cho mà nghe, chứ ai bảo gì mà sóm mới tối.

Mợ — Không ai rõ hojmà nghe, chỉ có ai ăn không, ngồi rồi thì nay mới Toét, mai mới toát, còn như tôi, nghe à, tiền nhà, tiền cửa, tiền chi tiêu mỗi tháng mấy chục bạc, lo sót vó đi, thì giờ đâu mà vẫn với chuong, thử nghĩ ăn độ năm hôm xem có nhăn răng không ?

Cậu — Mợ mang tôi đó à ? người ta nói truyện tử-tế không hiểu ! Quản ngu, dốt, dần, độn, ngốc, xuẩn....

Mợ — Bảo ai đấy ? Phải, đây chỉ dần độn thôi, chỉ biết ăn hại thôi !

Cậu — Có cảm mõm ngay không ! « ống » thì cho mấy cái tát bảy giờ.

Mợ — Đây này, tát đi, mặt nào chớ mãi này không sợ đâu.

Cậu (dùi-dùi) — Hồi một tí thì làm bộ lén mặt, lén với ai thế ?

Mợ — Mỗi tháng đưa người ta bao

nhieu mà còn bảo lên mặt với xuống mặt. Kia, mấy đứa con, bốn, năm hôm nay nắm la-liết đầy, sao không bỏ tiền ra mà mua thuốc cho chúng nó đi.

Cậu (im).

Mợ — Hồi một tí thì nhặng củ tỏi lên, sấy con này ra, xem có chết đói cả lũ không !

Cậu — Quán khốn nạn, sao dai như đỉa đói thế ?

Mợ — Dai à ? Oan lắm đấy !

Cậu — Có im ngay không ?

Mợ — Tôi việc gì mà tôi phải im, muốn làm gì thì làm thử coi.

Cậu (im).

Mợ — Làm thử coi, giỏi cứ tát đi !

Cậu — Thách à ! Ngày (bôp), ngày (bôp). (bôp) (bitch bitch).

Mợ — Hi, hi, hi, nó giết tôi, ôi làng nước oi !

Cậu — Mày còn kêu à ? Như đâu ! Đóng cửa lại tao. Muốn sống im ngay cái mõm !

Mợ — Trời oi ! Chồng với con ! Tình cảnh này thì tôi chết mất thôi, (hu, hu, hu, hu).

Đến giờ ăn cơm chiều.

Cậu — Canh nấu nhạt quá.

Mợ — Tôi nấu đấy.

Cậu — Nấu nhạt cho thêm nước mắm cũng vừa.

Cơm xong.

Cậu — Nho này ngọt lạ.

Mợ — Ấy chính tôi phải thân-hành ra tận hiệu tây, chọn mài đấy.

Tôi vợ chồng chán-chọc không ngủ được.

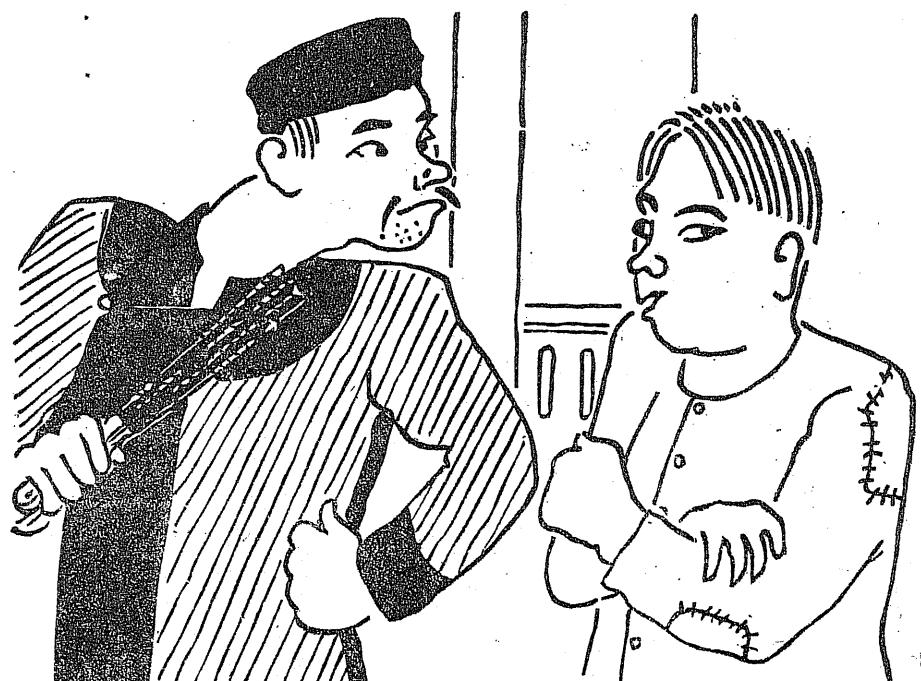
Cậu — Ngày mợ, không biết đôi ta gắn bó bởi vì đâu ?

Mợ (nũng-nịu) Có lẽ là duyên trời giangi buộc đôi ta đấy.

Thế rồi, mai lại cãi nhau, kia lại cãi nhau, còn cãi nhau, vẫn-cãi nhau, phải cãi nhau mãi.

Có thể, đời mới có truyện.

BÌNH-NGUYỄN

THẦY TRÒ LÁC

— Đồ khốn nạn, làm sao khi tao nói mày không trọng vào tao thì hiểu làm sao được ?

— Bầm thay nhưng thay cứ trọng đi đâu ấy !

Bác-Sỹ NGUYỄN-VĂN-LUYỆN
8, rue Citadelle. Téléphone: 304CHỮA BỆNH BẰNG BIỆN
CHỮA MỌI BỆNH VÀ CHUYÊN
CHỮA BỆNH ĐÀN BA CON TRẺ
số 8 phố Đường-Thành
(Đường Cửa-dòng sau phố Xe-Điều)
HANOIXin chiếu cố Pháo VIỆT-NAM
hiệu Bát-Tiền

Tơ ta, tơ tàu và tơ gốc — Bán buôn và bán tại

Hiệu TƯỜNG-AN

20, Hàng Gai, Hanoi

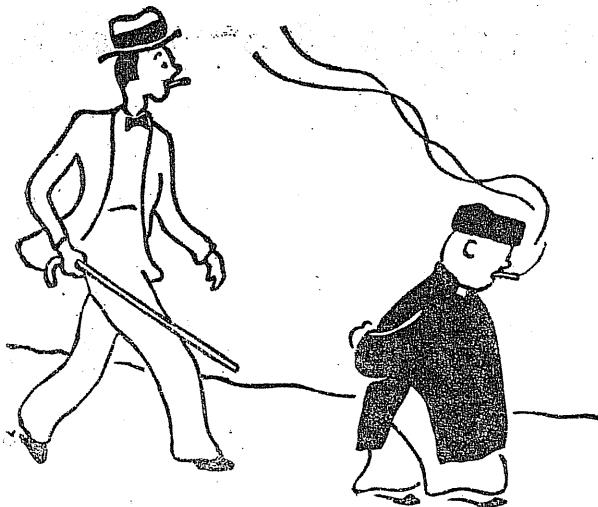
Giá phải chăng

ở xa xin viết thư về thương lượng

HIỆU

CỤ'-HÀI51, Phố hàng Đào
Có máy chuyên dệt áo
Chemisettes de Tennis
và các kiểu áo Sport
Đẹp như của Tây. Bán
buôn, bán lẻ, giá hời.

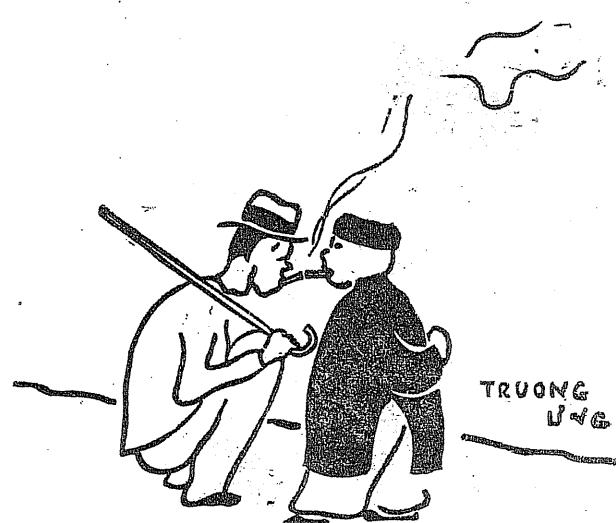
Tranh dù thi số 84

— Nay ông...

...ông làm ơn cho châm nhò điếu thuốc

— ông chịu khó ngồi xuống một tí vây.

TRUYỀN VUI

TUỆ-KHANH NỮ-SĨ

DS

Bạn tôi yêu Tuệ-Khanh nǚ-sĩ — Chỉ vì ngày ngày bạn đọc báo, thấy nhồi văn của nǚ-sĩ uyển-chuyên có duyên, có thi vị, lại rõ rệt là khẩu khí của một người thiếu-nữ đẹp, khiến bạn cứ mê-mết, ước ao được gặp mặt nǚ-sĩ.

Bạn thường nói với tôi: « Nǚ-sĩ đẹp lắm, anh ạ ! Môi son, mắt phượng, hình liễu, dáng mai, đi qua đâu mùi hương phảng-phất, bước tới đâu thời lồng lộng góc trời ! Anh ạ, tôi chỉ nhất quyết yêu nǚ-sĩ thôi. Đời tôi mà không được cùng nǚ-sĩ kết duyên, thời nhất quyết tôi ở một mình thôi... »

Có hỏi tại sao anh biết nǚ-sĩ đẹp như vậy, anh mỉm cười, đáp :

« Văn là người, anh ạ ! » Rồi anh không nói thêm tí gì nữa.

Bạn lại cố gợn rũa lấy mấy lời thơ thật hay dăng nhẫn gửi nǚ-sĩ. Chẳng hiểu thơ của anh hay đến thế nào, khiến nǚ-sĩ phải phục mà đăng lại trả lời. Từ đấy bạn tôi và Tuệ-Khanh nǚ-sĩ đã nên đôi tri-kỷ, mà mỗi tình khăng-khit cứ mỗi ngày một thêm rõ-rệt trên tờ báo. Nhưng bạn tôi và nǚ-sĩ vẫn chưa được gặp nhau lần nào, cho nên khói tình của bạn lại càng như nấu nhu nung. Bạn gặp ai quen cũng là hỏi dò xem nhà nǚ-sĩ ở đâu, gặp ai thân cũng là bộc-bạch tâm-sự, ước mong được hội diện cùng nǚ-sĩ.

Bạn thấy mọi người cho bạn là sỉ, bạn lại sung-sướng. Bản vốn sợi nǚ-sĩ chưa thấu hết tình bạn mà nay nếu được tiếng đồn đến tai nǚ-sĩ rằng bạn sỉ, vì nǚ-sĩ, thì còn gì làm chuyên lòng nǚ-sĩ hơn nữa.

Bạn thấy mọi người như có ý nhỏ to gì về việc dăng báo trao đổi ý-kiến cùng nǚ-sĩ, bạn cho là họ ghen, họ hèm, nên bạn lại càng được thể tự-dắc cho số phận tốt tươi của bạn.

Nhưng bạn lại si quá, bạn mo-

tưởng đến nǚ-sĩ quá, nên đang yên lành bạn bỗng hóa ngo-ngắn, rồi đậm ra vẫn vo, rồi bạn ốm tương-tư. Một ông khách thân của bạn thấy thế động lòng thương đến bảo bạn : « thôi anh cố thuốc men cho chồng khỏi, rồi tôi xin giới-thiệu anh cho nǚ-sĩ ».

Bạn vùng nhởm dậy, vội chỉnh-tề khăn áo, nhất định bắt đưa đi ngay.

Ông khách chối không được, đành phải đưa bạn đi.

Bạn vừa đi, vừa mủm mỉm cười. Thật là đến thời-kỳ bạn lạc vào thiên-thai đấy.

Trí bạn tưởng-tượng đến Tuệ-Khanh nǚ-sĩ ở một lớp nhà xinh-xắn, chung quanh trồng các thứ hoa thơm, cỏ lạ, trên cây chim đua hát liu-lo, mặt cỏ bướm rập-ròn bay liêng — trong nhà nǚ-sĩ bày biện một cách rất thanh-nhã, rất thích-hợp với tinh-tinh của nǚ-sĩ.

Một bộ ván phóng tú-bửu, một bình hoa, một lư-hương, trên tường vài bức họa quý, mấy dôi liền cỏ, hết thảy đều ở trong một làn không-khí tĩnh-mịch êm-dềm, bước vào thấy mát-mẻ khoan-khoái như vào động tiên. Còn nǚ-sĩ thời yêu-diệu thực-nữ, bạn bộ đồ lụa bạch, đầu vấn tóc hơi bung bung rồi có diêm thêm vài đóa hoa, mặt ngọc, da ngà, môi son, răng trắng, miệng chum-chim như bông hoa hàm tiếu, mắt lóng-lánh như đôi ngọc trân-cháu, nom thật là cốt cách thần tiên...

Giá ông khách không bảo bạn : « Đến nơi rồi ! » át bạn còn mơ màng nhiều điều thú vị nữa — Bạn giật mình, ngưng đầu lên nhìn thì thấy một gian nhà cũ lụp-xụp như chiếc bẫy, chỉ đợi có ai vào là ụp ngay xuống. Tuy nhiên bạn cũng chưa lấy làm thất vọng, mà trống ngực bạn dường cũng loạn đập.

Bước vào trong, bạn nhìn thấy lo-tho dõi tràng kỷ mục, một bộ giường tre, một chiếc võng rách, xó này hai đứa bé ngồi đánh ô-quan, góc nọ một con vẹn nằm gặm chiếc đúi cá.

Ông khách chỉ cho bạn tôi một người đàn ông trạc độ bốn mươi, người gầy hom, mặt bủng da chi, đang vén quần đển gối tật gối ngồi đánh sái cạnh một bộ bàn đèn thuốc phiện bần thiểu ghê người mà nói :

« Xin giới thiệu với anh, Tuệ-Khanh nǚ-sĩ, bạn tri-kỷ văn chương của anh ! »

THANH-THẾ-VÝ

CÁI VÒNG XÚC XÍCH
CHÂN CON VỊT

hay từ báo « Con vịt bị buộc »
đến báo « Con vịt bị buộc »

Câu truyện đầu đuôi như thế này : « Hội đàn bà Pháp » có tổ chức một cuộc trình bày ý kiến phản đối về một quyền sách của bà Christiane Fournier, nhan đề là : « Vợ ta trắng, chồng da vàng » tả cách ăn ở của một người Annam lấy vợ Pháp.

Theo báo « Con vịt bị buộc » (Le canard enchainé) trong cuộc trình bày ý kiến phản đối đó, nhiều nhà diễn-thuyết tán quyền sách đó là một áng văn tuyệt-tác được bà Christiane hết sức hoan nghênh. Sau có một người thanh-niên Annam đứng dậy phản đối — Chuyện ! người ấy biết rõ tình-hình và biện-bạch rằng cuốn sách đó sai lầm từ đầu chí cuối.

Câu truyện ngộ-nghĩnh đó, báo « Sài-thành bưu thư » (Le courrier de Saigon) chép lại. Không biết có nói rõ lấy ở báo « con vịt bị buộc » không mà báo « Diễn đàn Đông-dương » (La Tribune Indo-chinoise) chép lại lần thứ hai báo là của báo « Sài-thành bưu thư ».

Mới đây, báo « Annam mới » chép lại câu truyện đó lần thứ ba cũng bảo rằng nghe đâu của « Sài-thành bưu thư ».

Đến bây giờ, Tứ-Lý chép câu truyện đó lần thứ tư, nhưng không biết nên báo báo nào : báo « Con vịt bị buộc », báo « Sài-thành bưu thư », báo « Diễn đàn Đông-dương » hay là báo « Annam mới » ?

Dẫu sao Tứ-Lý cũng có cái công nói mấy cái vòng xúc-xích vào với nhau cho rõ.

TỰ-LÝ

MỘT BỨC THƯ

Kính Ông Chủ-bút
báo Phong-Hoa
Hanoi

Lở ra trong Nam có một người (nếu ngẫu nhiên người ấy lại là tôi) trùng phàn thường 11 thì người đó biết dùng 5 cái bông ăn cơm tây ấy làm gì ? Hay là tốn 50\$00 khứ hồi Nam-Bắc để lãnh thưởng và ăn ở tiệm Lạc-Xuân ? Hay miễn cứ trúng rồi thi lá trúng, 5 cái bông ấy lại giữ trả tiệm Lạc-Xuân ? Hay là biểu ông Annam Nguyễn-Trọng-Thuật để ông nếm thực phẩm tây cho quên bớt cái tính cách annam ?

Xin thành thiệt mấy lời kinh ông vạn hảo.

Ngô-văn-Thắng
Saigon,

Nhanh trí khôn

Ở nước Á-rập xưa có một ông vua tên là Hégiage là người độc ác có tiếng.

Một hôm vua ăn mặc giả làm người thường đi chơi để xem phong cảnh trong nước. Đang khi đi dường, vua gặp một người bộ hành, bén hỏi :

« Này bác, tôi vẫn thấy người ta nói đến ông Hégiage, mà tôi chưa biết tinh nết ông ta thế nào. »

— Bộ hành đáp : ông Hégiage không phải là loài người, chính là con cọp, con yêu.

— Sao người ta lại nói vậy ?

— Vô số tội ác : một mình ông ta đã giết hàng triệu người.

— Bác có trông thấy ông ta bao giờ không ?

— Không.

— Vậy thì bác hãy nhìn xem, bác đang nói truyện với ông Hégiage đấy.

Người bộ hành kia không bõ ngờ tí nào, nhìn thẳng mặt vua mà trả lời :

— Ngài có biết hèn này là ai không ?

— Không.

— Hèn này là dòng dõi họ Zobair, mỗi năm trong họ có một người hóa dien mà chính hôm nay đến lượt hạ thần hóa.... »

Vua Hégiage nghe câu chữa minh tài tình ấy thì mỉm cười và xá tội cho người bộ hành ấy.

P.T. Thuật

KỲ SAU SẼ CÓ :

Đào viên kêt nghĩa

Nói về ba thứ rượu mới ra.

Ngày thu

Truyện ngắn của Bảo-Sơn

Sóng

Của Huỳ-Thông

GIỚI THIỆU

Hôm 22 Août Tân-Thanh Tạp-chí tái bản theo một thể tài mới, nhiều truyện vui, nhiều tranh vẽ. Chủ bút: ông Nguyễn-kim-Hoàn.

Giá báo: mỗi số 4 xu, một năm 1\$80.

Phong-Hoa xin chúc cho Tân-Thanh Tạp-chí được trường thọ.

(1) Nhìn Mai tay giặt con ở ngoài ụng dung đi vào, bà án luống cuống trong vài giây ngập ngừng chưa biết bắt đầu câu truyện ra sao. Bỗng nhở có thói quen về sự thử tiếp, bà cất tiếng hỏi một cách rất tự nhiên:

— Kia chào mợ! mợ đi chơi về!

Mai chắp tay đáp lễ rồi ngày người đứng yên như không hiểu. Bà án cười, vui vẻ hỏi:

— Mợ quên tôi rồi?

Mai cũng cười, cười chua chát, trả lời:

— Bầm cụ, bao giờ con quên được cụ... Con chỉ hoi lấy làm lạ một tí thôi...

Bà án hiểu rằng bên địch đã khai thế công, mà mình thì chưa sẵn sàng để tiếp ứng, liền dùng kế hoãn binh.

— Nhưng đi ăn cơm đã chứ! có phải không Ái? Vì Ái đ... o... i sắc rói kia mà.

Ái quả thực là dối lăm, nghe bà khách nói trúng ý nghĩ của mình thì mỉm cười, ngược mắt nhìn tỏ lòng cảm ơn. Còn Mai thì nàng đưa mắt hỏi ý kiến em xem có nên mời khách ăn cơm không. Bà án như hiểu cách bắn định lặng lẽ của hai người, giục luôn.

— Mợ với ông giáo xoi cơm cho cháu ăn xong bữa đi! Tôi ăn cơm ở trên xe hỏa rồi.

Mai mời:

— Chả mấy khi cụ lên chơi, thê nào cũng xin cụ chiếu cố xoi với chị em cháu một bữa cơm soàng.

— Tôi cảm ơn mợ. Nhưng quả thực tôi no lăm. Tôi không làm khách đâu.

Huy bảo chí:

— Ấy em đã hết sức mời cụ ăn, nhưng cụ một mực từ chối.

Mai mỉm cười:

— Hãy cụ chê nhà chúng cháu ngباء, cụ khinh chúng cháu là con nhà hạ tiện.

Lần thứ hai, Mai khơi chiến, lần thứ hai, bà án tạm lui.

— Thôi, chỗ quen biết chẳng nên khách sáo. Đi ăn cơm rồi ra đây tôi nói câu truyện.

Mai kính cần chắp tay chào:

— Vâng, vậy xin mời cụ ngồi chơi, chúng cháu xin vô phép cơm cụ.

(1) Xem P. H. từ số 36

KHÁI-HƯNG soạn

Mai, Huy cúi đầu chào một lần nữa rồi giặt Ái vào trong nhà. Ái hỏi Mai.

— Mẹ ơi! sao bà ấy lại gọi mẹ bằng mợ?

Câu hỏi bất thình-lình của thằng bé khiến Mai buồn-rầu. Còn bà án thoảng nghe câu hỏi thì lấy làm ngãm nghĩ và có vẻ ngượng-nghịu.

Ngồi một mình trong phòng khách tìm sẵn hết các ý tưởng để có thể đổi phỏ với Mai chốc nữa, bà nghĩ thầm:

— « Ta lén đây, mục-dịch là để bắt thằng cháu về... Trời ơi! thằng bé mới khau - khỉnh làm sao!... Nhưng muốn bắt được cháu về thì chỉ có hai cách... Phải! cần phải khôn-khéo lắm mới được! »

— Mời cụ lớn xoi nước a!

Bà án quay lại. Ông lão Hạnh ở sau lưng chắp tay đứng hầu. Bà chắc là Mai đã giàn ông ta nói như thế, vì lúc mới tôi, ông lão chỉ kêu bà là bà mà thôi. Nhưng Mai dặn người lão bộc cảm-thận như thế thì là điều hay, hay diêm giở. Mai muốn mua chuộc lòng bà hay đó chỉ là một câu riết cợt? Bà tự hỏi, trong lòng phân-vân, nửa mừng nửa lo...

Bỗng một nụ cười nở trên cặp môi khô-khan của bà. Bà vừa nhác trông thấy treo ở trên tường, ngay sát chỗ bà ngồi, những bức hình của Ái. Bà đứng dậy, ghé lại gần coi. Năm cái

Tranh của Đông-Sơn

khung ảnh con treo sờ ra hình quạt. Đó là những ảnh của Ái từ năm lên một cho tới năm lên sáu, mỗi cái chụp một kiểu, cái thì chụp Ái ở trên tay mẹ, cái thì ngồi, cái thì đứng, cái thì đi, cái nào cũng rõ ràng phân hắc-bạch và tò-diêm đẹp thêm ra bởi tay một ông thợ ở nơi tỉnh nhỏ. Cái tình yêu cháu lại ngùn-ngụt ở trong lòng bà án.

— Cụ xem ảnh cháu có giống không?

Bà án quay lại, Mai đã đứng ở sau lưng.

— Mợ ăn chóng thế. Thật thà đấy chứ? Hay nhà có khách lại ăn vội, ăn vàng?

— Bầm cụ lớn, con ăn thật thà đấy a.

Bà án trở ghế bảo Mai:

— Mợ ngồi, tôi nói câu truyện.

Mai vẫn đứng:

— Được! cụ mặc con.

— Ngồi xuống chứ đừng thế mỏi, vì câu truyện tôi sắp nói đây hơi dài.

Mai vâng lời, kéo ghế hé ngồi, rồi thưa rằng:

— Bầm cụ, truyện gì thế? Cụ làm con lo quá!

Bà án quay lại, thấy tên người nhà chắp tay đứng hầu thì vãy tay sếp bảo:

— Cho mày xuống nhà, nhé!

Tên hầu vâng lời đi ngay. Mai yên lặng ngồi chờ. Còn bà án thì ngâm-nghĩ tim câu đề gọi truyện. Bỗng bà ngừng phắt đầu lên, trên nét mặt tỏ rõ sự quả-quyết. Bà thong-thả hỏi Mai:

— Mợ có biết tôi lén đây làm gì không?

Mai ngần-nhừ chưa kịp trả lời thì bà án nói luôn:

— Hôm nay tôi thân hành lên đây là vì bồn-phận cũng có, nhưng điều thứ nhất là vì... là vì... thôi có mình mợ với tôi đây, can gì phải úp-mở... Tôi lén đây là vì sự hối-hận bắt buộc phải xin lỗi mợ.

Mai vội vàng đáp:

— Ấy chết! cụ dạy quá lời, con đâu dám.

— Không! mợ cứ để tôi nói rút câu đà. Phải, kề ra tôi già nua tuổi-tác thế này mà hạ mình xin lỗi mợ

thì cũng có hơi quá thật. Song thiết tưởng, bất cứ bè trên dối với bè dưới, hay bè dưới dối với bè trên, ai ai cũng nên nhận biết lỗi của mình. Tôi, thi tôi biết lỗi ngay, tôi hối-hận ngay hôm sau khi cô... khi mợ bỏ nhà ra đi.

Mai mỉm cười:

— Được, cụ lớn cứ gọi con là cô cũng được.

Bà án bắt đầu kể một câu truyện bà đã xếp sẵn từ trước. Bà nói bà không ngờ đâu mọi sự lại xảy ra như thế khiến ròng rã trong sáu năm, ngày đêm bà bị lương tâm cắn rứt. Ngày tối hôm Mai từ biệt con bà một cách kin đáo, lặng lẽ, bà hối hận vì thấy Lộc đau đớn, khổ sở, nên đã cho đi tìm Mai khắp mọi nơi mà không thấy. Nhưng tưởng thế nào Mai cũng trở về, nào ngờ đâu Mai lại quyết liệt đến như thế.

Rồi bà án khen ngợi Mai, lấy làm thâm phục tài lòng hy-sinh của Mai, cái lòng nhân-nại của Mai, tấm lòng trinh-tiết, cao-thượng của Mai bao lâu sống trong cảnh lầm than mà vẫn giữ được trong như ngọc, trắng như ngà. Bà ví Mai như cây sen mọc trong bùn mà không nhiễm mùi bùn.

Mai lắng nghe ngồi nghe, không hề ngắt câu, không hề đáp lại một lời. Bà án dừng lại để dò ý Mai, song sắc mặt Mai vẫn không thấy đổi. Bà lại nói luôn:

— Nay tôi muốn chuộc lại điều lầm lỗi của tôi, mà ở đời chỉ có mình mợ có thể giúp tôi được việc ấy.

Mai thành thực, kinh cần trả lời:

— Bầm cụ, cụ dạy thế, chứ con đâu dám.

— Không, tôi nói thực đấy. Mợ không nên để tôi hối hận xuất một đời vì một điều lầm lỗi trong dây phút....

Mai làm bộ không hiểu:

— Nhưng thưa cụ có điều gì cụ cứ cho biết, nếu có thể giúp được cụ thì thực con không dám từ chối.

Bà án do dự một lát rồi quả quyết bảo Mai:

— Mợ à! một ngày là nghĩa. Huống chi đã ăn ở với nhau có con, có cái. Mợ cũng chẳng nên giận cậu ấy nữa, chẳng nên oán tôi nữa.

Nhà giồng răng TRẦN-QUANG-MINH

Số 199, Hàng Bông-lò — HANOI

Là một nhà chuyên riêng về một nghề giồng răng mà đã từng được rất nhiều quý-khách Tây Nam gửi giấy ngợi khen, dù công việc về hai hàm răng cho là khó khăn đến thế nào cũng cam đoan làm được vừa lòng đẹp ý khách một cách rất dễ.

Mai ngo ngác hỏi:

— Ô hay! Sao cụ biết con oán giận? Ma con có quyền được oán giận ai đâu?

— Vậy có bao giờ mơ nghĩ tôi sự tài hợp không?

Ma hai má đỏ bừng, đầu tai nóng như người sốt, ngồi im, không đáp. Bà án lại nói:

— Mợ nên nghĩ đến cậu ấy, trong sáu năm nay, không phút nào là không nhớ, không thương mợ.

Ma giận đến cực điểm rồi, không nhịn được nữa.

— Tôi xin cụ đừng gọi tôi là mợ. Tôi không phải, tôi không còn là con đâu cụ, cụ nhớ điều ấy cho. Vậy cụ cứ dùng chữ cô cũng đủ lầm rồi.

Bà án ngượng nghẹn, lúng túng, không tim được câu gì để đối phó, đành nhắc lại câu đã nói:

— Mợ chả nên thế, một ngày là nghĩa.

Ma hai mắt đỏ ngầu, hỏi lại:

— Thế sao hôm cụ đuổi tôi thì cụ không nhớ tôi cậu ấy?

Bà án mỉm cười:

— Có cô không nhớ đấy chứ? Còn tôi thì trước sau tôi vẫn chỉ muốn cô với Lộc lấy nhau, — không xe vào thì chó, ai nỡ chia rẽ duyên người bao giờ, không bằng lòng là tự cô đấy thôi.

Ma cười một cách rất chua chát:

— Phải, bà lớn khuyên tôi lấy lẽ cậu Lộc, lấy lẽ con bà.

— Lấy lẽ cũng ba, bảy đường lấy lẽ. Lấy lẽ làm nàng hầu cũng có, lấy lẽ làm chị, làm em với vợ cả cũng có.

Ma căm tức không nói, hai mắt nhìn thẳng ra sân. Bà án tiếp luôn:

— Vậy nếu bây giờ tôi rước cô về làm chị, làm em với mợ huyền nó thì cô nghĩ sao?

Ma cười:

— Thưa cụ, sáu năm về trước, hình như tôi đã trình cụ biết rằng nhà tôi không có mà lấy lẽ. Đối với kẻ khác (Mai dám dám nhìn bà án) đối với kẻ kia thì được lên làm cô huyền, rồi cô phủ, rồi cô thượng nay mai, là một cái vinh dự. Nhưng tôi, tôi cho là một hạng nô-lệ. Vả đối với tôi thì làm cô thượng không bằng, không sung-sướng bằng làm chị xã, chị bếp, chị bồi mà được vợ một, chồng một, yêu mến nhau, khi vui có nhau, khi buồn có nhau, khi hoạn nạn có nhau... Cô huyền! cụ lớn không nên đem cái mồi cô huyền ra rủ tôi. Cô huyền!

Bà án thong thả, ung dung trả lời:

— Sao lại cô huyền? Bà huyền chứ!

Mai cười mỉm:

— Phải, bà huyền hai!

— Chứ sao! ! ác đắng đế-vương ngày xưa có đông cung và tây-cung Hoàng-hậu thì sao? Nói hơn nữa, Dương-quí-Phi có là Hoàng-hậu đâu, có là bà vua chánh-thất đâu!

— Vâng, tôi biết. Các bà vợ lẽ bao giờ cũng chỉ có hai đường: Một là họ bị áp chế. Lúc đó, họ chỉ như bọn nô-lệ hèn-hạ. Hai là họ áp-chế, lấn-át cả quyền vợ cả. lúc đó thì họ trở nên hạng Hát-Ký, Bao-Tự...

Ma cười nói tiếp:

— Đó, cụ coi, cụ nhớ sứ thì tôi cũng nhớ sứ. Song có điều này tôi xin thưa ngay hầu cụ: cụ đừng đi vào con đường ấy để dụ tôi: con đường vinh-hoa, phú-quy.

Bà án nghiêm sắc mặt, đồng-dạc nói:

— Thế thì cô lầm. Tôi chỉ đi trên con đường bồn-phận. Tôi có lỗi, tôi cam chịu lỗi, nhưng tôi phải ăn-năn sửa lỗi. Bởi thế, tôi không muốn vì tôi mà cô mang tiếng... mang tiếng là một người không chồng... không chồng mà... có con.

Ma cũng đồng-dạc đáp lại:

— Xin cảm ơn cụ. Nhưng nếu chỉ vì tôi mà cụ muốn sửa lỗi thì tôi sẵn lòng, — xin cụ miễn chấp, — tôi sẵn lòng tha thứ cho cụ, tha thứ cho cụ đã đầy đọa tôi, đã... trong bao lâu....

Ma chỉ cố làm ra can-dảm được đến thế... Tri Mai ôn lại cuộc đời quá khứ, thi thoắt nhiên, lòng Mai tưởi cực, thốn-thức. Mai thấy nghị-lực tiêu-tán không còn đủ sức mà tranh luận được nữa. Nhờ một cái xác không hồn, Mai gục đầu xuống nức nở khóc, khóc không ra tiếng.

Bà án im lặng ngòi nhìn.

— Ô hay! bà lão này! sao bà lại chồng me cho me khóc?

Ma ngưng đầu lên thấy em giắt con đứng bên cạnh. Gương cười, nàng ấm Ái vào lòng hôn lấy hôn đè. Bà án buôn rầu bảo Huy:

— Ông giáo, ông nghĩ tôi nói có phải không? Ông ngồi xuống đây tôi nói câu truyện. Ai chả có lúc lầm lẫn, huống chi tôi tuổi tác thì lại càng lầm lẩn lầm. Ngày giờ tôi nghĩ lại, tôi biế tôi lầm, tôi hối, tôi thân-hành lén lận đây để đón mợ cháu và cháu về. Ông là người học rộng, biết nhiều, ông nên khuyên mợ cháu một câu.

Huy lạnh lùng đáp lại:

— Thưa cụ, việc đó là việc riêng của chị cháu. Tùy ý chị cháu tự xử lấy. Chị không có quyền lạm bàn tới, tuy đối với cụ cũng như đối với quan huyền Lộc, cháu vẫn là người chịu ơn.

Mai như nói một mình:

— Mẹ con tôi tưởng được yên thân ở nơi hẻo-lanh này, ai ngờ cụ chưa tha, cụ còn theo đuổi cho bằng được để cụ hành-ha.

Bà án thở dài, cất giọng phàn-nàn, cố làm ra thành thực:

— Khô cho tôi chưa! Người ta không hiểu tôi. Ở nhà thì con tôi không hiểu tôi. Ngày giờ cô lại không hiểu tôi. Con tôi cũng vậy mà cô cũng vậy, các người cho tôi là một vị hung-thần giờ sai xuống để phá cuộc hạnh-phúc của các người.

Bà đưa khăn tay lên lau nước mắt:

— Nhưng nào tôi có ác nghiệt gì, tôi chỉ là một người bao giờ cũng nghĩ tôi hạnh-phúc của con, của cháu, nghĩa là nghĩ tôi bồn-phận của một người mẹ, của một người bà.

Huy đứng lặng nhìn bà án lấy làm thương hại. Chàng se sese nói:

— Cụ cho cháu tôi bày eung cụ vài điều. Cụ là người rất tốt, bao giờ

cũng nghĩ tôi bồn-phận. Cháu biết lầm. Không bao giờ cháu nghe vực cụ.

Song thưa cụ, cụ dung thứ cho mấy lời sống-sượng của cháu, cụ tức là cái biểu hiệu, tức là một người đại-diện cho nền luân-lý cũ. Mà tâm trí chúng cháu thì đã trót nhiễm những tư-tưởng mới. Hiểu nhau khó lầm, thưa cụ. Cụ với bọn hậu sinh chúng cháu như hai con sông cùng một nguồn, cùng chảy ra bể, nhưng mỗi dǎng chảy theo một phía giốc bên sườn núi, gặp nhau sao được.

Vậy chỉ em chúng cháu không dám tranh luận cùng cụ nữa, chỉ xin cụ ban cho một cái ân tối hậu, cũng như khi xưa chị cháu đã vì cụ mà hi sinh hết hạnh-phúc, lạc-thú gia-dinh... Cái ân tối hậu ấy, là cụ và ông huyền quên hẳn chúng cháu đi, đừng bận lòng nghĩ tới hai tấm linh-hồn phiêu lưu như hai con chim chiều bạt gió....

Bà án vội nói:

— Thưa cụ, ở đây là nhà tôi, chứ không phải là dinh quan tri-huyện, xin cụ nhớ cho.

Bà án lại ngồi xuống ghế, nghĩa là đê roi xuống ghế như một đống thịt mềm nhũn. Bà án hết nghị-lực, hết can-dảm để có thể tranh luận được nữa.

— Cô Mai ơi! cô nên thương tôi già yếu... cho tôi được cùng cháu tôi xum họp....

Ma nhìn bà án lấy làm ái-ngại, không nỡ dãy vò quá nứa, ôn tồn thưa lại:

— Bầm cụ, cụ thiếu gì cháu, nào con bà huyền, nào con các cô... cháu nội, cháu ngoại đủ cả. Thêm một cháu Ái thì có làm gì mà lại khiến mẹ con con phải xa nhau.

Bà án gắt;

— Thì tôi có muốn chia rẽ mẹ con cô đâu, trước sau tôi vẫn đón cô về ở với... chồng cô kia mà....

Lòng căm tức, Mai cố nén, chỉ chực bùng-bùng hốc lên. Về phần bà án thì bà hết sức dấu phần nhược điểm của mình, là bà chưa có cháu nội, chưa có người nối dõi tông-dường, vì lòng ích kỷ của bà ngô rằng nếu Mai biết sự thực thì nàng càng bắt bí bà.

Bông chợt nghĩ ra một điều gì, bà án tươi cười hỏi Mai:

— Nếu tôi dền ơn cô một nghìn bạc, thì cô nghĩ sao?

Mai ngo-ngo không hiểu:

— Thưa cụ, ơn gì ạ?

— Ôn cô nuôi-nấng cháu tôi.

Mai cười nhạt:

— Thưa cụ, cụ cho tôi là một người vù em nuôi cháu cho cụ phải không?

Bà án như người mè-mẫn, không nghĩ tới câu hỏi của Mai:

— Vậy hai nghìn nhé?

Mai đứng phắt dậy giắt con đi ra cửa phòng, quay lại nói:

— Cháu xin phép cụ, cháu phải đi dǎng này có chút việc cần.

Rồi nàng bảo Huy:

— Cậu ở nhà hầu truyện bà lớn nhé.

Bà án và Huy còn ngo-ngo nhìn theo thì thoăn-thoắt Mai đã cùng Ái bước lên con đường giếc!

(Còn nữa)

KHÁI-HƯNG

Học chử Hán túc-thành

Bắt đầu khai-giảng ngày 16 Août

Chữ Hán dạy lối Tây.

Cắt nghĩa theo me Tây.

Rất chóng hiểu, trong thời kỳ rất ngắn có thể xem được sách Tàu, giấy má việc quan....

Học phí mỗi tháng từ 1\$ đến 3\$ tùy số người học nhiều ít.

Mỗi tuần lễ, học ba tối.

Bắt đầu từ 16 Août hời 8 giờ tối, ai muốn học xin đúng giờ ấy đến trường Tri-Tri, phố hàng Bàn. Nhớ đem giấy, bút, mực (giấy tẩy, bút tẩy cũng được).

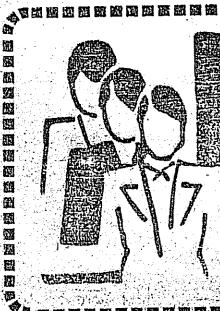
MAI-DĂNG-ĐỆ

Người làm nhà nên biết rằng:
CHỈ Ở 42, Rue de Takou MỚI CÓ

KIẾN-TRÚC-SU'
ARCHITECTES DIPLOMÉS
Chuyên môn vẽ Kiều-nhà

ĐÔ-HUẤU-HIẾU

TAILLEUR DIPLOMÉ DE L'ÉCOLE INTERNATIONALE DE COUPE DE PARIS
N° 41 Rue du Chanvre
Coupe et façons impeccables et soignées adaptées à toutes anatomies. Aucune augmentation sur les prix courants

Những việc chính cần biết

trong tuần lễ

Tin trong nước

Cũng phải giảm lương 10 %.

Theo nghị định ngày 2. 8 của quan Toàn-quyền, những viên chức do phủ Toàn-quyền bổ nhiệm sự ở ngoài coi Đông-dương cũng phải giảm lương 10 % như các viên chức khác.

Giảm tiền phụ-cấp của các ông nghị.

Các ông nghị đi dự Đại hội-nghị và hội đồng Chánh-phủ đều sẽ bị giảm tiền phụ-cấp hàng ngày từ 24 p xuống 20 p (nghị định ngày 14 Février 1933).

Vấn-dề nước mắm ở miền bắc Trung-kỳ.

Thanh hóa — Quan phủ Tỉnh-gia đã về Du-xuyên hiểu-dụ cho dân chúng về vấn-dề nước mắm và khuyên dân nên cải-cách theo chương trình Granval, như đóng nát chai để phòng gian lận v.v... Dận chín làng Duyên-hải về phủ ấy đã đề đơn xin cho phép làm nghề như cũ, đại khái nói đóng chai thì đồ chứa cũ phải bỏ, thiệt hại nhiều, giá tất phải cao là hàng ẽ, còn phòng gian lận, quan trên có thể trừng phạt người làm man trá v.v.

Việc trợ-cấp những người thất-nghệp ở Saigon.

Saigon — Ban trợ-cấp những người thất-nghệp (đang lập) hiện đang tìm cho biết số người không có công ăn việc làm ở Saigon.

Ban này định phát eom, quần áo và kiếm nhà ở cho những người thất-nghệp.

Quốc-tử-Giám đốc Jàm học-xá.

Huế — Theo một tờ phiếu tầu của bộ Q. G. G. D. thì từ nay về sau, Quốc-tử-Giám đốc làm học-xá để luyện những người thi vào ngạch thuộc quan, sẽ lấy những học-trò có bằng Đại-học, Trung-học và Cao-đẳng tiều-học, và không lấy những học-trò để giấy làm thừa-phái nữa.

Kỳ thi có ba bài đại luận về văn-minh Âu-tây, văn-minh Đông-Á và chính-trị Đông-Pháp. Lại có một bài diễn-thuyết trong ba khắc đồng-hồ về chính-trị,

Số sinh-viên lấy vào các trường Cao-đẳng.

Vụ khai trường năm nay, sẽ lấy vào:

1. Trường Cao-đẳng Sư-pham 4 người.

Kinh-Tế Tạp-Chí

Vì một lẽ riêng, vì chính-dốn lại Tòa-soạn, nên báo Kinh-Tế số 8 ra chậm. Vậy có lời kinh-cáo cùng các bạn độc-giả biết rõ.

TÙNG-VIÊN

NGUYỄN-XUÂN-NGỌAN
Directeur Gérant de Kinh-Tế

Ai muốn vừa xem truyện hay, lại học võ giỏi thời mua ngay bộ

« VŨ-THUẬT TÙNG-THƯ BỘI »

Số 1, 16 trang. Giá 0\$02

Truyện đã lý-ký lại rõ và giảng kỹ những lúc vua CĂN-LONG đánh võ Thiếu-lâm thế nào mà được quân cường-ngịch, để mọi người có thể học được các miếng hiềm như « Tân già hối mỉa già » v.v. Nói về truyện, thì thật là hay, vì vua Căn-Long giả-giang là thường dân để đi trừ gian cùu khủ, gặp nhiều chỗ thật gian-nan nguy-hiểm...

Do Sơn-nhân và Nhật-nam Thư-xã biên-tập. Mỗi tuần lẻ xuất-bản ít ra là một kỳ (vì từ nay đã có nhà in riêng của Nhật-Nam). Ở xa mua buôn trả 20%. Mua lẻ thêm trước khoảng 0\$03. (Cước bảo đảm 0\$13). Thơ và mandat chỉ để cho nhà xuất bản như vậy:

NHẬT - NAM ĂN THU - QUÁN DƯỢC PHÒNG.

104 HÀNG GAI HANOI.

2. Trường Mỹ-thuật, ban hội-họa và điêu khắc 8, ban kiến-trúc 8.

Những sinh-viên được vào học không được lĩnh học-bổng và tiền nguyệt cấp.

Số tiền Đông-dương phải góp cho nước Pháp năm 1933.

Năm 1933, số tiền các thuộc địa phải góp cho nước Pháp là 79.978.643 fr, thì về phần Đông-dương phải chịu 67.311.000 fr, trong số đó, riêng chi về binh phí hết 65.298.000 fr.

5 vạn bạc tiêu về những phạm nhân Bắc-kỳ đầy sang Inini.

Ngân-sách Đông-dương phải trả cho ngân-sách Bắc-kỳ 50.000p là tiền chi tiêu về những phạm nhân Bắc-kỳ đầy sang Inini (nghị định quan Toàn-quyền ngày 10. 8. 33).

Số gạo Saigon xuất-cảng qua Bi-vân-tăng.

Saigon — Nước Bỉ tiêu thụ gạo của nhiều xứ như Nhật, Ý, Ai-cập, California, Brésil, Xiêm-la, Java, v.v..., nhưng chỉ có gạo Birmanie và Saigon được Bỉ dùng nhiều hơn hết, vì sạch-sẽ mà giá lại hạ. Số xuất-cảng gạo hai nơi này vẫn tăng thêm.

Tin làng báo

Nhà nghỉ mát của báo giới Saigon.

Saigon — Hội báo giới đã cất ở Dalat một tòa nhà nghỉ mát để cho những người làm báo đến đó tĩnh-dưỡng sau khi làm việc khó nhọc.

Niết-bàn tạp-chí.

Saigon — Ông Phạm-ngọc-Thọ, giáo học hưu-trí ở Châau-đốc được phép xuất bản một tờ tạp-chí bằng quốc-ngữ. mỗi tháng ra hai kỳ lấy tên là Nết-bàn tạp-chí.

Tin nước ngoài

Trung-Hoa

P. N. Tường đã bỏ Sát-cáp-nhĩ.

Peiping 14/8. — P. N. Tường đã bỏ Kalgan về ở Hán-phục-Cử là bộ hạ của Phùng, hiện làm Tỉnh-trưởng Sơn-dông. Phùng đã tuyên bố không dự vào việc chính-trị nữa.

Một nước « công-hòa » mới.

Thượng-hải — Tại phía đông tỉnh Cát-lâm, có hai người trọng yếu là Quách-đạo-Phu và Hà-ái-Nhân đứng lên tổ-chức một nước Công-hoa mới.

Chính sách của Nhật.

Thượng-bãi — Bộ ngoại giao và bộ lục quân nước Nhật vừa rồi đã mở cuộc hội-nghị bí-mật bàn về phương sách đối với nước Tàu:

1. Quyết dùng bọn Thach-hiên-Vũ, Lý-té-Xuân lập một nước mới tại Hoa-bắc.
2. Quyết đem binh lực chiếm lấy Sơn-dông.
3. Bắt nước Tàu phải trả hết các món nợ cũ.
4. Ngăn trở thế lực các nước Âu, Mỹ, không được tràn sang Á-Đông.

Tàu nhỏ Mỹ tổ-chức quân hàng-không.

Đông-kinh — Nước Tàu nhỏ nước Mỹ lấy toàn-quyền tổ-chức giúp một bộ quân hàng-không, chế tạo các máy bay trinh-sát, máy bay đánh-trận và máy bay ném bom, cả thảy 835 chiếc, hiện đến năm 1936 phải xong. Số tiền nhu-phi Mỹ cấp một nửa, ước chừng 40 triệu đồng, những viên quan huấn-luyện nghề hàng-không dùng toàn người Mỹ.

Tin Đức

Muốn đòi lại hạt Sarre.

Berlin 8. 8 — Một tờ báo ở Berlin đã đăng lời tuyên-bố của Von Papen muốn yêu cầu Pháp trả lại hạt Sarre cho Đức trước cuộc Dân-chúng đầu phiếu năm 1935.

Học-trò phải chào theo lối Hitler!

Berlin — Tại các trường ở Wurtemberg học-trò chào thầy giáo đều phải theo lối chào của đảng Hitler.

Giới-thiệu Sách

Bản-báo nhận được quyền sách tập đọc, học tiếng tay lớp tư, lớp năm của ông Đặng-dinh-Hường, giáo viên trường Yên-phụ gửi tặng. Vậy xin giới-thiệu cùng độc-giá.

Kể từ 12 Juillet này Công-ty Rượu Vạn-Vân sẽ cống-hiến bà con một thứ rượu do Công-ty Vạn-Vân nấu theo lối cỗ của các cụ.

Các Ngài dùng rượu ấy sẽ được vừa ý.

Đau da dày, Lâu

Ăn chậm tiêu, dày hơi, hay ợ, đau dạ dày và đau bụng dưới, chỉ uống một gói thuốc Phòng-tich giá 0\$50 là nhẹ ngay lập tức, nặng lắm chỉ 4, 5 gói là khỏi rứt.

Thuốc lâu Vô-dịch giá 1\$00 một ve đã nổi tiếng là hay nhất, ai uống cũng khỏi, uống vào mấy bồ-thận giá 1\$50 một hộp lớn, thì lâu kinh-niên bao nhiêu lâu cũng phải khỏi.

KIM-HƯNG DƯỢC-PHONG

81, Route de Hué — Hanoi
Haiphong — 130, Avenue Paul Doumer
Namdinh — 28, Rue Champs-élysées
Thanh-hoa — 32, Grand' Rue
Vinh — 44, Rue de la Gare
Saigon — Nhà Nghỉ Kinh 30, Aviateur Garros

Viễn-Đông Tôn-Tich Hội

Hội đặt dưới quyền kiểm-soát chính-phủ Toàn-quyền Đông-pháp
Đảng-bà Hanoi số 419

Tổng-cục ở Hanoi — 32, phố Paul Bert — giây nói số 892
Sở Quản-ly ở Saigon — 205-207, phố Catinat — giây nói số 1099

Mua phiếu để dành tiền ở Hội Viễn-Đông Tôn-Tich, thì chắc được một cái vốn có bảo-lĩnh, và để dành tiền một cách rất chắc-chắn, chẳng ngại gì sốt cả.

Mua phiếu góp hàng tháng hay góp một lần cũng được.

PHIẾU GÓP THÁNG:

1. 1.000p. thì góp mỗi tháng 5p.00
- 2.) 500p. thì góp mỗi tháng 2p.50
- 3.) 200p. thì góp mỗi tháng 1p.00

PHIẾU GÓP MỘT LẦN

- 1.) 1.000p. thì góp 575p.00 hay là góp làm 12 lần mỗi lần 50p.
- 2.) 500p. thì góp 287p.50 hay là góp làm 12 lần mỗi lần 25p.
- 3.) 200p. thì góp 115p.00 hay là góp làm 12 lần mỗi lần 10p.

Góp như vậy thì vừa được một cái vốn, lại vừa được dự vào các cuộc xổ số hàng tháng có Chính-phủ Toàn-quyền Đông-pháp kiềm-soát và mỗi tháng minh có thể được lấy vé:

TIỀN HOÀN LẠI THEO PHIẾU ĐÓNG

	1.000p	500p	200p
Xô số thứ nhất . . .	5.000p	2.500p	1.000p
Xô số thứ nhì . . .	1.000p	500p	200p
Xô số thứ ba được miễn hẳn không phải góp nữa.			

Ai trúng kỳ xô số lần thứ ba thì được đòi ngay cái phiếu góp một lần mà dè cùng một ngày với phiếu của mình. Vậy thì người trúng phiếu ấy không phải đóng góp gì nữa, mà vẫn được dự vào các cuộc xổ số hàng tháng cho mãi đến khi đốc ống được lấy tiền về.

Phiếu nào cũng hạn 15 năm, và đến cuối hạn ấy thì được lấy vốn về, nếu trong các kỳ xô số hàng tháng mình chưa được trúng số. Ít nhất là được dự vào 50 phần trăm tiền của bản-hội. Tiền lãi ấy sẽ dùng làm những kỳ xô số phụ để chia cho các người có phiếu.

Phiếu góp một lần thành ra tiền, đặt LÃI BỘI (nghĩa là ĐẮP LÃI LÀM GỐC) lãi 4 phần 75, ấy là đã trừ tiền phí-tồn giấy má sô sách rồi.

Các phiếu sẽ dán tem chịu thuế, tiền tem ấy chỉ lúc góp lần đầu là phải giả mà thôi!

Phiếu 1.000p. giả 1p.20 — phiếu 500p. giả 0p.60 — phiếu 200p. giả 0p.24

Ai muốn hỏi thêm điều gì, xin cứ hỏi tại:

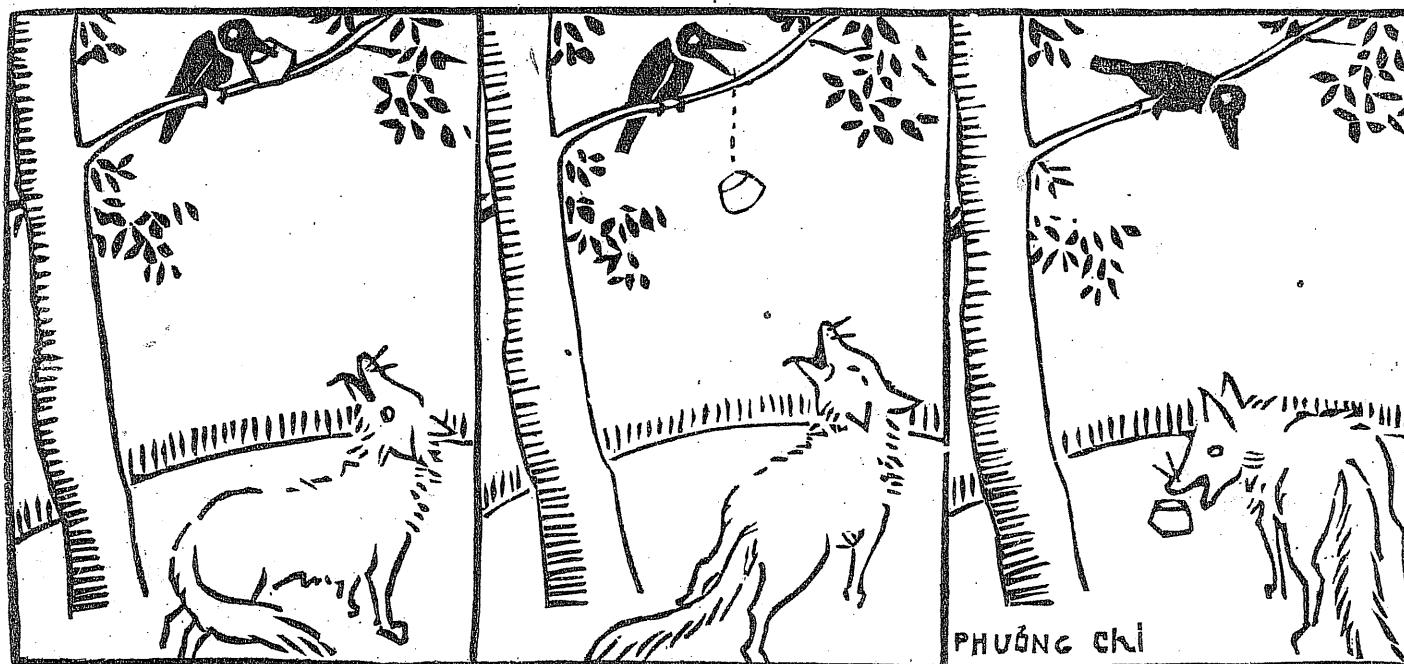
Tổng-cục ở Hanoi — 32, phố Paul Bert — ông ALLISON quản-ly;

Sở Quản-ly ở Saigon — 205-207, phố Catinat — ông MEYRIGNAC quản-ly;

Hoặc hỏi các viên-chức hay các người đại-lý của bản-hội.

Tranh dứ thi số 89

NGU-NGÔN LA FONTAINE MỚI.
CON CÁO, CON QUẠ VÀ CÁI BÁNH

Cáo — Kia quan bá, trông quan bá
bánh rù, quan bá hát cải-lương Nam
kỳ hay lâm chứ chẳng chơi! Em ưng
nghe điệu Vọng-cố Bạc Liêu lâm, ca di
vài bài làm phuое mà!

Quạ — Thôi đi chú, chẳng ai dại mà
nghe phim đâu! Tho' ngụ-ngoân La
Fontaine đây đã eoi qua rồi mà... chú
gạt sao nỗi!

Cáo — Còn đòi con đòi cháu mày
nữa! Hết chừng nào mà mày cầm mày
diễn thì mới hết bị lừa mà ăn bánh,
thôi cảm ơn, tao đi yề, nghe không?

KHOA-HỌC**À TÉ RA MINH CŨNG LÀ MỘT NHÀ PHÁT MINH!**

(Tiếp theo kỳ trước)

Ông kít ở gần phố mình mở một hiệu mía, trông cũng xinh-xinh. Bữa nọ mở đầu câu truyện, ông phô ngay nước kẽm ông nào là sáng, nào là đẹp, nào là bền, ấy cũng là nhò phuơng-pháp khoa-học (!) cả. Mình vốn nghe lời « ông kít bóng đèn điện » dạy : « nếu anh muốn sáng tạo ra thứ gì thì óc anh phải để hẳn cả vào thứ ấy », nên ông Ất vừa phô cái cách mía-theo-khoa-học của ông, óc mình đã với ngay xem cái cách mía kẽm không theo phép khoa-học nó thế nào. Minh ông ta cứ nói, mình cứ nghĩ... nghĩ mãi không ra, dành chịu thua, vô phép ngắt lời ông mà hỏi lại thì ông... cũng chịu nốt!

Lại đến lời thiên-hà đồn, rồi tiếp luồn một lờ quảng-cáo của ông Bình làm thơ săt ở một lịnh nhỏ kia. Đọc bài văn « chiều khách » của ông, mình đã mừng thầm : « từ đây nước Nam tha hồ mà có máy để gánh đua với mọi nước, từ cái máy do vi-trùng trong óc kinh, đến cái máy trực tàu bể lên bờ, bao nhiêu máy lạ, người Nam mình sắp có đủ cả rồi! »

Đến nơi xem thì nhà máy của ông cũng như của phần nhiều người Annam mình khác, nghĩa là cũng lo-tho vài chiếc máy bao, máy tiện, cũng người làm kỹ ca, kỹ cách, cũng chốn ăn chốn làm luộm thâ luộm luộm. Ô hay! có lẽ mình nhầm nhà! Nhưng không. Chỉ có ông chủ nhà máy ấy nhầm thôi, nhầm vì ông lẩn khoa-

chỗ cho thuốc vào, bạn đã chủ đến chỗ thuốc ra, rồi thuận tay, bạn nắm ngay lấy tay mình mà lôi sành-sêch đi. Đến 15 phút sau, bạn mới chịu nói :

« Láo cả đấy mà! Máy với mộc gì, chính tay tôi vẽ thuê cho họ đấy. Minh là con nhâ vè, họ bảo vẽ cho ra hình một cái máy, mà bắt cứ nó là cái máy có thật hay cái tuyếng-tuồng cũng được thì anh tình cái óc của tôi nghĩ sao cho ra một cái máy thật, nên tôi dành vẽ cái máy tuồng-tuồng vậy. Minh cứ việc phỏng bút vẽ trán, cốt sao cho chẳng-chịt những ống, những bánh xe là được rồi. Vẽ xong mình cũng hoi nguong, nên chỉ ký nhỏ tý-leo vừa lọt vào kh rắng bánh xe ở góc dưới bên trái thôi... »

Hai vật ấy cốt để tỏ cho khách qua đường biết rằng :

« Đò dùng khoa-học (!) ta đây, lời quảng-cáo của ta toà là sự thực cả ».

Mà quả thực thế chẳng sai: khách qua lại thường nhìn vào hiệu ấy mà bảo nhau : « Họ chế toàn bằng khoa-học (!) cả. Đến chinh mình cũng phục ông chủ hiệu nãu là... nhưng chỉ phục lúc đầu thôi. Nguyên tính mình hay lắn-nắn, lấp cái máy la, tuy vẽ bằng sơn, cũng cố dừng lại mà ngắm mà nghĩa, ngắm nghĩa mãi. Ết nghiêng đầu sang tâ lại nghiêng đầu sang hưu, thiếu tí rúa sái cõi mà cái máy ghê-góm kia dù theo chửi lác đác kẽ ở trên cũng vẫn không biết ó chay ra sao? Nếu chẳng có ông bạn đến vò vào vai mình rồi diễn cho mình thì đến bây giờ mình vẫn còn vò đầu mà nghĩ mãi. »

Tai mình nghe, mắt mình nhìn vào đầu ngón tay bạn chạy huyên-thuyên trên cái ảnh trong khi mình chưa kịp hiểu tới cái

— Thảo nào...
Họ chẳng chỉ có anh nghĩ ra hươu, với cái anh vè, là không bị lừa thôi. Nhưng « tội nghiệp » quá, ông chủ có định lừa ai đó, đó chỉ là cái biến « uảng-cáo mà thôi. Thế sao ông không bày « toet » cái máy chế thuốc theo phép khoa-học ra có được không? Hay là cái máy ấy nó là cái nồi thây-tinh ngày đêm vẫn nằm tro ở cửa hiệu đây? Hay là nó cũng để làm quảng-cáo nốt, còn cái máy thực, ông sợ người ngoài, ông sợ cả người làm công, ông bí mật ăn kỹ nó vào... ngăn óc rồi? Có lẽ thế!

(Còn nữa)

CHÀNG-THÚ-MƯỜI-BA

Xin dể ý đến Gare mới
đầu cầu Doumer Hanoi

Ở 54, ngõ hàng Khoai Hanoi, có
xiềng bán các thứ gỗ; cây, phiến
và các thứ sés săn.

Có xiềng làm các thứ cửa, các
thứ rui etc.

Giá rất hạ ở ngoài bắc.

Bắt đầu từ 10 Août 1933, bán
chiêu khách các thứ rui lim trong
ít lâu: rui lim một thước già:

Rui lợp ngói 0m²027 × 0,027 giá 0\$05

Rui trần 0m²027 × 0,01 giá 0\$025

Xin các quý-khách chiếu cõi.

Kính cáo

NGUYỄN-VĂN-CHÚC

Entrepreneur

54, Rue Duranton, Hanoi

Téléphone № 268

Peintures GECKO

PHUNG-NHU-CUONG

N° 53, Rue de la Citadelle, Hanoi

Hiệu sơn THĂNG-LONG

PHỤ-NỮ

VỐI

ÁI-TÌNH

(Tiếp theo)

Đến như sức mạnh của ái-tình thì rất là hiệu nghiệm. Đôi trai gái nào biết lợi dụng cái sức mạnh của nó, mà lại tìm cách ngăn giữ được lòng tà-dâm, thì cái ái-tình của đôi ấy tất sẽ được người đời tôn trọng, kính yêu. Trái lại, đôi kia để cho lòng dục thắng, ấy là sẽ bị người đời mai-mỉa; chẳng những thế mà thôi, lại còn vê rắn thêm chán cho những kẻ đã khinh miệt cái nghĩa của hai chữ ái-tình vậy.

Thế thi tôi cho ái-tình là một cái tình tốt, làm người ai cũng cần phải có. Tôi xin dẫn cái ví dụ sau đây để chứng thực cho ái-tình là một tình rất hay và mong chị em ta lợi dụng nó, chị em ta đã có thể tránh khỏi cái bùroc sai lầm mà còn mong làm được biết bao lợi ích cho nhân-quần, xã-hội nữa: ái-tình cũng ví như cái sườn núi bên này, mà dâm dục thì như cái sườn núi bên kia, hai bên cách nhau chẳng qua chỉ bởi cái dâm cỏ xanh rì trên đỉnh núi cao chót vót. Một người con trai với một người con gái yêu nhau, ví cũng như hai người đi lên đỉnh núi, nếu đôi trai gái biết tôn trọng ái-tình thì đem hết tài lực ra mà khai san pha thạch, cùng nhau hợp sức gầy dựng một cái lâu dài rực-rỡ trên đỉnh núi kia. Người con gái lợi dụng cái lòng kěm kia yêu mình mà suy nghĩ cho người yêu ra công gắng sức, người con trai cũng lợi dụng cái lòng nhiệt-thành, tin cậy của bạn mà khuyên nhủ cho ai ai ra sức cùng mình, xây đắp lâu dài, mở mang rộng rãi. Ở đây hai người có thể cùng nhau mưu đồ biết bao công nghiệp, mà những cái công nghiệp ấy, phi chăng có những lời khuyến khích của người minh thương yêu, lợi dụng cái sức mạnh của ái-tình thì cũng ít khi làm nên điều gì.

Ai-tình biết lợi dụng thì sẽ trở nên vô giá như thế!

Nhưng đến lúc hai người đã ở trên đỉnh núi kia rất để dâng bước sang sườn núi bên kia, nếu không có chính thức kết hôn mà liều bước sang bên dâm-dục như thế là người có phạm tội với danh giáo. Còn như ai trông thấy cái sườn núi bên kia, cỏ hoa tươi tốt, phong khí êm-dềm, muôn cùng nhau giắc díu mà bước sang để sày đắp một cái lâu dài nữa thì trước hết phải có chính thức kết hôn. Hai người lại cùng nhau hợp sức gầy dựng một cái cảnh trí khác. Dậy dỗ con cháu sau này trở nên người ích quốc lợi dân, làm cho quốc gia đều được phú cường, cùng mưu cái hạnh phúc chung cho nhân loại.

Ai-tình với tà-dâm thực là khác nhau, mà phẩm cách con người ta sẽ do nơi khác nhau đó mà phán đoán trọng khinh vậy.

Cô Đ.L.

**MUỐN CÓ ÁNH CHỤP LỘI
MỸ THUẬT
NÊN LẠI
HƯƠNG — KÝ**

THUỐC ĐIỀU-KINH RẤT THẦN-HIỆU

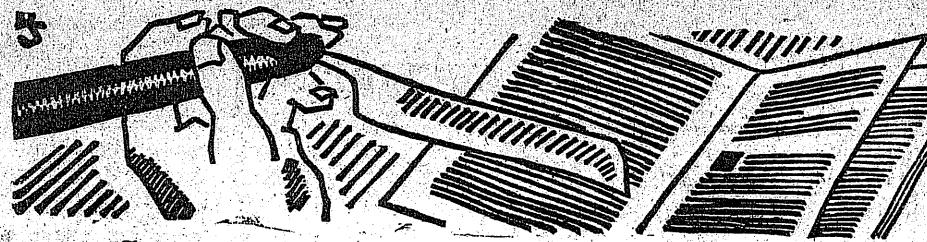
Đàn bà kinh-nguyệt không đều, sinh ra dứt đầu, đau mắt, đau bụng, đau lưng, hầm hập phát sốt, da thịt xanh-xao, không sinh đẻ... Chỉ dùng 4 hay 5 hộp DƯƠNG-HỒNG-DAN của THỢ-DÂN Y-QUÁN, chẳng những khỏi bệnh mà còn đỡ da, thầm thịt hơn trước. Vì thuốc ấy có sức đội máu xấu ra máu tốt, rất lợi cho sự sinh-dục của đàn bà. Nhiều người dùng rồi đều thấy thần-hiệu.

Mỗi hộp 1\$20

Ở xa thêm tiền cước. Thư và mandat xin gửi cho ông :

PHẠM-QUẾ-LÂM

54, Phố Sinh-tử — Hanoi

NHỮNG HẠT ĐẬU ĐON

Đổi hạt đậu đon lấy hột ngọc quý.

Nhát-dao-Cạo đương ngồi mài lưỡi dao để gửi vò Nam tặng mấy bạn đồng nghiệp thì Tú-Lý đặt bàn cười rộ mà bảo rằng :

— Nay Nhát-dao-Cạo ơi, Zân-Báo lượm những hạt ngọc quý của anh đây này, anh đã coi chưa ?

Nhát-dao-Cạo thong-thả ngưng đầu lên đáp lại :

— Ai làm gì có hột ngọc quý đánh rơi mà họ lượm.

Tú-Lý càng cười to :

— Người ta nói bóng đấy, hột ngọc quý nghĩa là những chữ, những câu văn sai lầm kia.

Nhát-dao-Cạo ngạc nhiên :

— Thế à ? Nhưng có thực Zân-Báo biết tía những chữ, những câu văn sai lầm chăng ?

— Lại không thực !

Nhát-dao-Cạo cười mắt :

— Tôi ngờ lầm. Có cái tên họ, họ còn viết trật thì anh bảo họ bê bót được ai. Có dòi thua nhà ai lại viết chữ dán bằng Z-À-N bao giờ !

Tú-Lý phát gắt :

— Anh chỉ lý sự cùn. Tên người ta, người ta muốn viết sao thì viết, can chi đến anh ?

— Anh bảo không can chi đến tôi à ? Anh cũng là dân, tôi cũng là dân, dân Việt-Nam, mà họ lại gọi mình là Zân, như con ngựa Zèbre (ngựa vắn), như con số Zéro (số không), anh bảo tôi không túc sao được. Nhưng thôi, hãy để chữ Zân ra một bên. Bây giờ anh thử cho tôi coi lại những hột ngọc quý của tôi, nếu hột ngọc quý quá thực có (lối) văn tẩy đấy nhé, bạn Zân-Báo à !

— Đây này ! anh coi. Mỹ-Tú viết : « có bao giờ vẽ cop di dưới nước » thế mà anh cũng lôi thôi bảo Mỹ-Tú viết

trật. Anh đọc câu văn ấy phải cố hiểu rằng cop không đi dưới nước được dù nước ấy là giòng suối nông ở trong khe núi. Vá Mỹ-Tú viết câu văn vô lối đó là để « bắc các lý lẽ cần của cô An-Diêm » mà thôi, có hề chi đến anh. Anh hãy rộng tai mà nghe lý luận của Zân-Báo :

“... Nói gì đến di dưới nước ! thì ngọt hơi chết mất cop còn gì !

Nhát-dao-Cạo ôm bụng cười :

— Thế con cop nó đi qua giòng suối, nước chỉ tới ống chân, thì nó cũng ngọt hơi mà chết chăng ?

— Đi như vậy thì gọi là di dưới nước thế nào được ! Đó là di trong nước !

Thế thì Nhát-dao-Cạo xin chịu lý luận của Zân-Báo.

◆
Tiếng gì thế ?

Bản về nhân-vật Lương-khai-Sieu.

Đó là cái đầu đề một bài đại luận của ông Tùng-Vân đăng trong Nam-Phong số 185. Và đó là câu văn đầu văn tiếc gì, chữ Annam mình ai lại nói « nhân-vật Lương-khai-Sieu » bao giờ ?

Thứ hỏi ông Tùng-Vân : « nếu tôi kêu ông là nhân-vật Tùng-Vân » thì ông nghĩ sao ?

NHÁT-DAO-CẠO

HỘP - THƯ

Bà N.-Quảng — Sẽ lục đăng.

Ông N.D.-Phong Haiphong — Sẽ lục đăng dần.

Ông D.-Cầu — Xin vui lòng.

Ông L.S.N. Yên-bay — Xin gửi tặng 3 tháng báo. Trai rất đẹp nhưng và lời chua ngọt quá, nên không dùng được.

Ông P.-Tung Phát-diệm — Xin vui lòng. sẽ gửi báo tặng.

Ông B.-Quang — Đã nhận được.

Ông H.-Phiên Hôpital Hué — Sẵn lòng, nếu thật hay, thật vui.

Cô T.T.-Chi — Phiên có biện thể không đúng cách, không biết đường nào mà dò.

Ông D.C.-Chung Ké-sơn — Về việc dịch quyền Lịch-sử Hòa-bình, bản-báo không hiểu ý ngài ra sao, nhưng có thể nói trước rằng không sao chiều ý ngài được. Báo vẫn gữi như thường.

Ông H.V.B. Đại-lý ở Qui-nhon.

Bản-báo đã nhận ngân-phiếu 13\$65 về tháng Juillet rồi chử không lòn với cái ngân-phiếu 8\$98 của Tiếng-Dân mà ngài đã hỏi.

Ông Tr.q.Th. à Long-đéc-đông Vinh-Long.

Báo lẻ từ 36 đến 55 vẫn còn, nhưng phải tính theo giá bán lẻ, vì càng ngày những số báo cũ lai càng quí.

Ông H.Tr.H à Nguyên-bình Cao-bằng.

Ngân-phiếu của ngài bản-báo nhân rồi. — Báo cũ từ 12 đến 18 còn; từ 25 đến 34 cũng còn, nhưng thiếu mất 25 và 27.

Bà Tr.th.Tr. à Vientiane

Báo Nông-Công-Thương đã bị đóng cửa gần một năm nay rồi.

Ông Ng.kh.Tr. Tri-phủ Yên-lâng.

Báo của ngài lúc gửi vẫn lành lặn, hẳn có người xem trọng nên lúc đến tay ngài mới nhau nát như vậy.

XẾP CHỮ Ô — SỐ 8

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
P	H	U	R	O	N	G	P	H	A	K
H	U	R	O	N	A	I	A	N	A	E
O	A	N	A	I	I	N	N	H	A	E
G	N	G	N	N	H	A	O	O	H	N
G	N	G	N	N	H	A	O	O	H	N
P	H	O	O	O	H	O	O	O	H	N
H	O	A	A	A	K	K	K	K	K	H
H	O	A	A	A	K	K	K	K	K	H
A	I	N	N	N	H	H	H	H	H	E
N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	E
H	O	G	I	A	N	N	N	N	N	E

— Chữ cái đứng một mình không kể đến. —

Ngang

- Thuở đã qua. — 2. Một thứ lễ vật triều đình Hué mới bỏ trong Tế-trị. — Công việc nhà làm ruộng khi lúa chín. — 3. — Thứ hàng to. — Biết nói thì là mĩ-nhân. — Tiếng không bằng lồng. — 4. — Công việc nhà dệt lụa. — Trước hôm qua và sau ngày mai. — Như cái búng quay hay như mắt người cười. — 5. — Kẽ ở bạc không nhớ. — Là cầu, là bức thang, hay là vợ (chữ Hán). — Tiếng xung hô. — 6. — Không cảm động, không đạt để ra cách nghiêm trang. — 7. — Nghĩa là cay nếu đan bả là ớt. — Làm bị thương bằng móng. — 8. — Không lờ mờ. — Kêu lên cho người ta dỗ lại (tiếng kép). — 9. — Biển hàng rượu. — Tên (chữ Hán). — Tiếng reo. Nếu đàn ông thì là gã. — 10. — Lời nói (chữ Hán). — 11. — Một ông tu tiên.

Dọc

- « Cái trí thức người ta vốn viết ». — 11. — Phần gia tài dành về việc cúng tổ tiên. — III. — Đầm-dâu hương. — Giống tôm bè. — IV. — Khi bị nước. — Lúc nhập-thiền của nhà sư. — V. — Trái với oán. — Cơm thôi không khéo. — Chữ hô lộn ngược. — VI. — Đạo mạo chửng chạc (tiếng kép). — VII. — Tiếng khóc chào đời. — Tiếng hỏi chõ ỏ. — Dụ đỡ. — VIII. — Bắt được trộm ít khi làm thế. — Việc người lâm nước bọt (chữ Hán). — Học lại bài, nhớ lại truyện cũ. — IX. — Bè và cơm vào. — Bè nghe. — Một thứ trăng. — X. — Tiếng gọi cha thẳng cuội (theo phong-dao). — Tiếng chế. — XI. — Chưa sáng rõ.

Giải nghĩa số 7.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
P	H	U	R	O	N	G	P	H	A	K
H	U	R	O	N	A	I	A	N	A	E
O	A	N	A	I	I	N	N	H	A	E
N	G	N	N	H	A	O	O	H	H	N
G	N	G	N	N	H	A	O	O	H	N
P	H	O	O	O	H	O	O	O	H	N
H	O	A	A	A	K	K	K	K	K	H
H	O	A	A	A	K	K	K	K	K	H
A	I	N	N	N	H	H	H	H	H	E
N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	E
H	O	G	I	A	N	N	N	N	N	E

CUỘC VUI TRÁ HÌNH CỦA BÁO PHONG-HÓA TỔ-CHỨC

Các nhân-vật dự cuộc vui này, độc-giả thường biết cả duy còn thiếu một người, người ấy để bửu-bối đáy rồi đi đâu mất.

(Vậy người ấy ở chỗ nào và là ai ?)

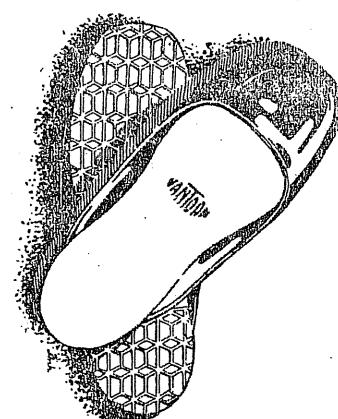
Bắt đầu từ tháng bảy phòng giây của bàn Công-ty, trước ở 34 hàng Nâu, Hanoi, đã đón cà xuống ở lò nâu rượu tại Văn-Điển. Vậy Ngài nào có công việc gì hay thu-từ giao-thiệp với bàn Công-ty thì xin mời xuống Văn-Điển.

BẮC-KỲ NAM-TỦU CÔNG-TY LAI CẢO

10.000

Nhà BÁT-GIÁC bờ hồ cần mua ngay 10.000 cuốn sách học từ bậc sơ-dâng đến cao-dâng và sách truyện CŨ giả một già RẤT-CAO. Ai có nên đem lại ngay mà bán.

KIOSQUE DE LA PLACE NÉGRIER — HANOI

Tết năm nay các ngài dùng giấy gì?

Giấy Kim-Thời

Marque, dessin et modèle déposés
Kiểu rất đẹp, mủ láng Hoa-kỳ rất tốt, đế cao-xu đèn, đúc ở bên Pháp, đi bền gấp bốn lần
đế da hay đế crêpe, không chượt và toet ra
như đế crêpe, trông đẹp và nhẹ như đế da,
đi mưa không ngấm nước. Giá rất hời.

Bán buôn và bán lẻ:

VẠN-TOÀN

95, Phố hàng Đào, 95 — HANOI

THUỐC LÂU HỒNG-KHÈ

Bệnh lâu mới phát ra mủ, ra máu, buốt tức, hoặc bệnh đã lâu chưa không rút nọc, mỗi khi uống rượu, thức đêm, trong người nóng nẩy, lại thấy có mủ và xem trong nước tiểu có vẩn, uống thuốc này đều khỏi rút nọc. Thuốc đã mau khỏi, lại không công phai, nên được anh em chị em đồng-bào tin dùng mỗi ngày thêm đông, cả người Tây, người Tàu cũng nhiều người uống thuốc này được khỏi rút nọc, công nhận rằng không thuốc nào hay bằng thuốc lâu Hồng-Khè. Giá 0\$60 một ống. Bên giang-mai, tim-la phát hạch lèn soái nóng rét lở-loét quy-đầu đau xương, rát thịt, rức đầu, nổi mề-day, ra mào gà, hoa khé, phá lở khắp người, uống một ống thuốc là kiền-hiệu, không hại sinh-dục. Cũng 0\$60 một ống. Xin mời quâ bộ lai hoặc viết thư về, lập tức có thuốc gửi nhà giày-thép đến tận nơi.

HỒNG-KHÈ DƯỢC-PHÒNG

88 — Route de Hué (số cửa chợ Hôm) Hanoi — Téléphone 755

chuyên kẽm lối mới

N°7 RUE LAMBOT HANOI
thẳng hàng Mành gần hàng Hồi
NHIỀU LỐI CHỦ MỚI
NHIỀU TAY VẼ KHÉO
CÔNG NGHỆ THUẬT TRỒNG NОН
CÓ NHÂN CA'
sơn, vôi, lam, bùông hoa, v.v.
Quảng cáo trang hoang
của hàng và trong nhà
XIN QUÝ KHÁCH ĐẾN XEM KIỂU
CÓ DUNG QUẢ PHẦN ĐÁNH MÙ

Durple

NÓ BIẾT LÀ TRẮNG, KHÔNG
TAY, KHÔNG HAI VAI, KHÔNG HAY

TALC DE VENISE PARFUMÉ « CON-GÀ »

là thứ Phấn Soa-Rôm của Nước Ý-Đại-Lợi.
Khi tắm xong, soa-vira chẳng vừa mát, lăn-ròn, khỏi ngứa lại rẻ tiền.

Hộp 120 grs. giá có: 0\$10
Có bán lẻ ở các cửa hàng to các tỉnh.

Tổng Đại lý
TRUNG, NAM, BẮC-KỲ
NAM-TÂN

84, Phố Bonnal, Haiphong
Bán buôn và bán lẻ

Hay rất mực, thực là tài
Đúng không sai, ai cũng biết

Kinh trình các liệt-quí chư-tôn biết rằng: Tôi là Thần-cố-tử thầy trưởng Quảng-Bông học đạo shinh-tông ở bên Trung-hoa, các tỉnh đâu đâu cũng có tiếng, nay sang Nam-Việt xem bói, xem tướng, xem số-há-lac, và xem hết thầy các việc thuốc về âm-phản, dương-trach. Tôi hiện ở số nhà 40 phố hàng Bông-dêm, Hanoi.

Các đạo học mà tôi đem ra cống-hiến liệt-quí
đều là những môn lưu-truyền của tổ tiên tôi
chuyên-tâm nghiên-cứu đã từ bốn năm đời đến
nay và tôi cũng được coi là Di-nhân truyền-
thu các phép nhiệm-mẫu, chẩn-tâm chí-diểm
những nơi bến sông mè, bảo rò-mòi điều
trình-hưng gấp-cát, đoán ra một đời không sai.
Ai muốn cầu việc hôn-nhẫn, gia-trach, tử-túc
hay là muốn cho buôn-bán phát-tài, công-danh
quản-loc, thô-yêu, cung-thông các ván-han có
thể chí-diểm hết-cá, tôi đều có thể đoán trước
được cả mực-diện không sai-một.

Nay kính bạch

Chủ-nhân: THÀN-CỘC-TỬ
40, Phố hàng Bông-dêm Hanoi

Chỉ có 3\$50 mà có thể làm cho trẻ
con dược mạnh mẽ, chân tay cứng cáp,
tinh thần sáng khái túc là mua 1 cái xe
AUTOFORT (là một thứ đồ chơi thê-thao)
Bán tại nhà đóng đồ gỗ các kiểu tân thời

PHUC

LONG

(tức là nhà PHÚC-THÀNH cũ)

Ở số 43, phố hàng Đầu, Hanoi — Tel. 251

Mua buôn từ 10 cái giờ lên có giá riêng.

CHO KHỎI TIỀN

MẮT TẬT MANG

Chúng tôi sẽ trả tiền lại cho người nào sau
khi dùng phương thuốc này mà không lành.

1º THUỐC TRỊ VÀ PHÒNG HÓ-LAO (tuber-
culose pulmonaire); Ho ra huyết, ra đàm: ho
kinh-niên: chữa cả bệnh bronchite và poitri-
naire rất thần hiệu. Thuốc dùng hút hoi vào
phổi và có đặc tính: a) Nhuận phế chỉ khái;
b) Sát trùng lao (bacilles de Koch); c) Clé
huyết hóa đàm.

Mỗi hộp to 2p50, hộp nhỏ 1p50

Chúng tôi sẽ đăng mấy bức thư cảm-tạ của
M. PHAN-DỨC-THÀNH ở Linh-cảm (Hà-tinh),
M. TRẦN-KHƯƠNG phủ Diễn-châu (Nghệ-an)
và nhiều bức khác.

M. NGUYỄN-TRUNG-THẨM
Quảng-xá Đông-hới

Có giấy nhận thực bằng khen chữa về bệnh

LÂU GIANG

(sản lồng giúp các người nghèo khổ chẳng may bị phải

Bệnh lâu phát ra sưng, tức, mủ, mán, cường dương đau, đi đại buốt, dù nặng nhẹ thế nào, chỉ
dùng 1 lọ thuốc trong 24 giờ đồng-hồ là dễ chịu ngay, 0\$50 một lọ, 5\$ 12 lọ, mà sau khi khỏi bệnh
này đi độc còn lại nước tiểu khi trong khi vàng, lâu vẫn đặc (filament) qui đầu uốn-trót, thỉnh-thoảng
nhôi ngứa, còn ra một chất nhòn-nhòn tựa mủ; mà có khi các đầu xuong thường đau
mỗi, chỉ dùng 1, 2 hộp, nặng 3, 4 hộp kiên-tinh tuyệt-lâu (thuốc triết nọc) 1\$50 một hộp là khỏi
rất. Thuốc giang 0\$70 một lọ (có nhận chữa khoán không khỏi sẽ trả lại tiền).

Binh-Hung

88 - Pavillons Noirs (phố Mã-mây). — Hanoi — Giấy số: 842

Thủy Hử

Nguyễn-Đỗ - Mục đích
Nhà in Tân-Dân xuất-bản

Mỗi ra số

15

14 hồi đầu đóng thành quyển thứ nhất,
226 trang lớn, rất đẹp, giá bán 0\$60

Tam Quốc

TOÀN BỘ 6 CUỐN
gần 2.000 trang

TAM-QUỐC TOÀN-BỘ LÀ MỘT BỘ
SÁCH QUÍ, CÁC NGÀI NÊN MUA NGAY
KÉO HẾT. MỖI BỘ BÁN 4\$80, AI Ở
XA GỎI 5\$00 (CÁ CƯỚC) VỀ NHÀ IN
TÂN-DÂN 93, PHỐ HÀNG BỘNG, HANOI

Tam-hùng chẽ-dộ

(Le Triumvirat)

Ba thứ hàng của hiệu Văn-hòa phát-hành, thứ
nào cũng có giá-trị đặc-biệt, nên có thể gọi là
tam-hùng.

Dầu Linh-bửu đặc, có 5 hang, từ 5 xu đến
0\$80.

Dầu Linh-bửu nứoc, chỉ ra một hang 0\$15
một lọ.

Brillantine Văn-hòa (trong sạch, chất dẻo
mà mịn, vuốt tóc rất trơn và đậm mà không
nhớp) dùng trong 48 giờ mà tóc vẫn không xơ.

Giá bán: ...0\$40 một lọ

Làm đại-ly và mua buôn, hoa-hồng rất
hầu.

Tổng Đại lý:
Tai Nam-dinh, Thái-binh, Ninh-binh:

Thành-Chiường, 4 phố hàng Sắt Nam-dinh.

Tai Hanoi, Haiphong và các hạt ở Bắc-ky:
M. Trương-trong-Binh, Office Indo-chinois
du Travail, 81, phố hàng Long, Hanoi.

Tổng-phát-hành

VĂN-HÒA

(Mme TRẦN-THỊ-NHƯ-MÃM)

27 Rue Gia-long — Hué

HIỆU THUỐC TO NHẤT ĐÔNG-DƯ'O'NG

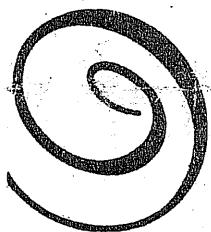
Pharmacie

Chassagne

Chủ nhân : Ông LAFON và Ông LACAZE

59, Rue Paul Bert — HANOI

(TRƯỚC CỬA GÒ-ĐÀ VÀ NGAY HỒ HOÀN-KIẾM)

Bản hiệu có bán :

Thuốc chè, theo đơn của Quan Bác-Sỹ

Thuốc chè-sán chữa dù các bệnh

Các đồ buộc thương-tích

Các khí-cụ để làm thuốc

Các chất hóa-học

Các đồ trang-sức như phân, nước hoa.

THUỐC THẬT - NGUYÊN - CHẤT

VÀ THƯỢNG HÀO - HẠNG.

THUỐC BÁN RẤT CHẠY

NÊN BAO GIỜ CÙNG MỚI.

*Tiếp dãi bạn hàng một cách rất ân-cần.
Ở xa viết thư về sé trà lời ngay.
Trong một ngày gửi thuốc đi các tỉnh.*